Ժ. ՏԱՐԻ 2767 ԹՈՒԱԿԱՆ ՀՈՒՅՍԻՍ 17 ԱՀԵԿԱՆ 4385 24 ԱՊՐԻԼ 1893 19 ՇԷՎՎԱԼ 1310 ՇԱԲԱԹ

20 ՓԱՐԱ.

ՆԱՄԱԿ ԿԱՄ ՈՐ ԵՒ ԻՑԷ ԳՐՈՒԹԻՒՆ ՊԻՏՔ Է ՈՒՂՂԵԼ
ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԱՐՇԵՒԵԼՔ ՕՐԱԳՐԻ
Գալաթիա, Կ. Պոլիս

درعلیه اداره‌سی آره‌ولك غزه‌ده غلطه‌ده

Direction du journal AREVELK
Galata, CONSTANTINOPLE

ԱՐՇԵՒԵԼՔ
ՕՐԱԳԻՐ
Քաղաքական եւ Ազգային

20 ՓԱՐԱ.

ԳԻՆԵՐԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ եւ մերձակայ գաւառաց	տարեկան արժէք	150
Եւրոպայի	» »	75
Ասիոյ եւ Եգիպտոսի	» »	40
Ամերիկայի, Հնդկաստանի	» »	56
Ավստրալիոյ	» »	28
Ընտիր թղթով մեծ տպագիր	Տարեկան Օսմ. Ոսկի	2
Գաւառաց թղթատարի ճանփէ միջոցեամբ	Դուրուշ	50

Խմբագրութեանս ուղղուած նամակ կամ այլ գրութիւն եւ չի տրուիր։

Les annonces sont reçues
AUX BUREAUX DU JOURNAL

Կ. ՊՈԼԻՍ, ԱՊՐԻԼ 24/6 ՄԱՅԻՍ 1893

ԸՆԿԵՐԱՅԻՆ ՆԻՒԹԵՐ

ՀԱՅԱՍԱՆԵԱՆՑ ՍՈՎՈՐՈՒԹԻՒՆ
ԵՒ ՀԱՅՈՍԼԻՒԹԵՐԸ, ԴՅՈՒՐԱՅՈՒՆՔ, ԵՒԱԿԻՐ

ԿԱՆՈՆ Ե.

Բռղակն էլայէն՝ 750 դուրուշէն մինչեւ 1500 դուրուշ։

Բռղակն Եվսատին՝ 200 դուշէն մինչեւ 500 դուշ։

Բռղակն Եմնային՝ 20 դուշէն մինչեւ 100 դուշ, իւրաքանչիւրն ըստ կարողութեան իւրեանց։ Բայց ի կողմանէ աղջկանն շատ է քիչ է ամենեւին բան մը չըսուի։

ԿԱՆՈՆ Զ.

Բէյսպիշէ անունն ամենեւին մէն եղեալ է. այլ ըստ սովորութեան մէկ շաբաթ յառաջ քան զհարսանիքն, հարսանեաց տեարքն ընդ բահանայիցն իւրեանց ի միասին եկեալ խօսքիպա առբասցեն՝ առ ի որոշել և յատկացուցանել զօրն հարսանեաց։

Բաղանեաց ըստակ ամենեւին չըլլայ. և հարսնացուն հասարակ աւուր զէս ի բաղանիս տանին ամենայն պարկեշտութեամբ, ամենեւին հանդիսութիւն չըլլայ. և բաղնեպանին ուրիշ ժամանակ ինչ հախ կուտային՝ նոյնչափ տան, հարսանեաց պատճառաւ մէկ փարա աւելի չի տան։ Եթէ բաղնեպանն աւելի փարա ուզեն խապար տան։

ԿԱՆՈՆ Է.

Բօղքն սատէ չիչէքլի սելիմիէ լինիցի, միօրինակ էլայի, Եվսատի և Եմնայի. և ո՛չ բնաւ յայլ ինչ նիւթոյ, զի արգելեալ է ամենեւին։

Էլա և Եվսատ հարսնէտէրքն յետ լրանալոյ հարսանեաց առաքեսցեն զայն քօղքն յեկեղեցի Լեմմին իւրեանց առինտակալուն որք ապիկանց։ Զի յորժամ որք և ապրատ աղջկունքն ամուսնասցին, տացեն նոցա ձրի, զի արասցեն քօղք. և ապա չմնեսցին ինքեանց հանդերձ և զդեցցին, և աղօթող լինիցին վասն պարգեւողայ նոցա։

Քօղքի վրայ Եվասեղէն բան կապել, կամ թէլէ թաճ կապել, ամենեւին մէն եղեալ է. փոխանակ Թաճին։

ԿԱՆՈՆ Բ.

Ցեարք հարսանեաց մի՛ կոչեսցեն զբարեկամս կամ զդրացիս իւրեանց ի հարսանիս. և եթէ կոչեսցեն եւս՝ հրաւիրեալքն մի՛ գնասցեն վասն կանոնադրութեան ազգային կանոնացս. և մի՛ բնաւ ուղարկեսցեն ընծայս ինչ՝ աչքի լոյս կամ երեստեսէ կամ այլ ինչ առնուամբ, թէ յաւուրս հարսանեաց եւ թէ յետոյ։ իսկ եթէ առաքեսցեն սմանք, տեարք հարսանեաց մի՛ ընդունիցին զընծայսն, այլ յետս դարձուսցեն։

ԿԱՆՈՆ Թ.

Կոչեսցին ի հարսանիս ազգականքն և կնքահայրն, նաեւ եթէ փեսային ունիցի վարպետ. և նոքա եւս սեղէով չէքքը կամ քեասէով անոյշ մի՛ տանիցեն. զի այսպիսի ընծայ յամենայն ժամանակս բարդովին արգելեալք են։

ԿԱՆՈՆ Ժ.

Կնքահայրը կամ կնքամայրը առնուլ թէ ի հեռի և թէ ի մօտ տեղ յաւուր կիւրակէի բնաւ մի՛ երթիցեն, այլ քանի մի օր յառաջ առանձինն հրաւիրեսցեն։

ԿԱՆՈՆ ԺԱ.

Ի հարսանիս չէնկի մի՛ գտանիցի, թէ այր իցէ չէնկին և թէ կին. և սաչը մի՛ լինիցի, և ի ճանապարհին չարը մի՛ չպատսցի։

ԿԱՆՈՆ ԺԲ.

Կիւրակէ օրն՝ հինա տանել մի՛ լինիցի, այլ՝ օր յառաջ ի կողմանէ փեսային այր մի առեալ զբօղն և զմոմն տարցէ ի տուն հարսին. և եթէ կամին՝ կին մի եւս ընդ նմա երթիցէ։

ԿԱՆՈՆ ԺԳ.

Ցուն հարսին եթէ հեռի իցէ՝ կամ ծովաշրի, զհարսն ֆէրաճէով բերցեն ի ցերեկի յաւուր կիւրակէի, և մի՛ հանդիսիս ի գիշերի։

ԿԱՆՈՆ ԺԴ.

Հարսին և փեսային մոմն այսպէս լիցի. մոմն էլայի՝ չիֆտը չորս օխայ. Եվսատի մոմն՝ չիֆտը երկու օխայ. Եմնայի մոմն՝ չիֆտը մէկ օխայ. և աւելի քան զսոսա մի՛ լինիցի։ Եւ մոմերուն վրայ թէլ կամ սուտ ծաղիկ մի՛ գտանիցի, այլ սատէ լինիցի. և եթէ ոք ունիցի փափաք, թէլսիզ գորտէլայ կապեսցէ, և ո՛չ այլ ինչ։

ԿԱՆՈՆ ԺԵ.

Ի ձեռս փեսային թուր, կամ ի վիրն գօյուն եաղըղի, և ի գլուխն՝ թէլ, կամ սրբոյ, կամ էրմսեղէն զարդ ամենեւին մի՛ գտանիցի. այլ՝ միայն նարօտն լինիցի նշան փեսայութեան։ Եւ մի՛ ի տուն հարսին թէլ կամ սրբոյ կապեսցի ի գլուխ փեսային, և ի գուրս ելանելն հանիցի, զի արգելեալ է ամենեւին։

ԿԱՆՈՆ ԺԶ.

Եթէ հարսնեաւնն մօտ իցէ, և հարսառ երթիցեն, ի ճանապարհին եկեղեցական զգեստ՝ շուրջառ, շապիկ մի՛ զգեցցին. զոնչա կամ չալը մի՛ հանցեն ընդ առաջ փեսային. և գունչէք ընծայ մի՛ տացեն փեսային, զի արգելեալ է։

ԿԱՆՈՆ ԺԷ.

Հարսն և փեսայն քանի մի օր յառաջ քան զպսակն խոստովանեսցին եւ հաղորդեսցեն. և պսակն լինիցի զկնի կէս գիշերին որ լուսանայ երկուշաբթի. թագառութիւնն հարսանեաց եւս ի նոյն առաւօտուն լինիցի, և լրացի հարսանիքն. և ամենայն հարսնեւորք առանց ճաշ ինչ առնելոյ ի տան հարսանեաց՝ երթիցեն ի տունս իւրեանց։

ԿԱՆՈՆ ԺԸ.

Ի կողմանէ ծնողաց փեսային կամ ազգականաց, և կամ ի կողմանէ կընքահօրն երեստեսէ կամ այլ ինչ ընծայ մի՛ տացի հարսին. և ոչ հարսն տացէ ընծայ ինչ նոցին։

ԿԱՆՈՆ ԺԹ.

Ի ձեռքպարի օրն՝ ի տուն աղջկան բաղնիլեանամբ մի՛ երթիցեն. և հանկերոյթ մի՛ լինիցի. և փեսային ընծայ ինչ ամենեւին մի՛ տացի։

ԿԱՆՈՆ Ի.

Եկամի անունն ամենեւին արգելեալ է. բայց յետ աւուրց ինչ ի կողմանէ աղջկանն ի տեսութիւն հարսին երթիցեն. բայց ընծայ բնաւ երբէք մի՛ տանիցին։

Եւ յառաջին բարեկենդանին ի գընդանն իւրեանց ի տուն փեսային, և յառաջին զատկին, ի բերին զհարսն ի տուն իւրեանց՝ փեսային կամ հարսին ընծայ մի՛ տացեն և մի՛ առնուցուն։

Նոյնպէս ի կաղանդի կամ ի ծնի ծնունդեան՝ ի սուրբ զատկի՝ մինչ երկայ փեսայն ի հնորհաւորութիւն առ ազգականս հարսին, նոր փեսայ է ասելով, ամենեւին ընծայ մի՛ տացի, ո՛չ հերբէ և ո՛չ այլ ինչ։

ԿԱՆՈՆ ԻԱ.

Պէշիկն և նորին թախտին ի կողմանէ հարսին մի՛ յուզարկեսցեն, եւ մի՛ եւս փոխանակ պէշիկի՝ ընծայ տացի, զի այսպիսի ընծայք բոլորովին մէն եղեալ է։

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԿԱՆՈՆՆԵՐ

Իսկ արդ՝ ոչ միայն յարարողութիւնս հարսանեաց, այլ և ի տունս ննջեցելոց և յայլ բազում դէպս գտանին անպիտան սովորութիւնք և վայրապար ծախք, ուստի առ ի բառնալ զնոսա ի միջոյ ազգիս՝ սահմանեմք կանոն ինչ։

ԿԱՆՈՆ Ա.

Ընտանիք ննջեցելոյն՝ թէ արք և թէ կանայք՝ մի՛ շինեսցեն և մի՛ զդեցցին զսեւ հանդերձս, զի ո՛չ է յատուցածային հրամանաց՝ և ո՛չ յեկեղեցական կանոնաց, այլ՝ հետեւողութիւնք անօգուտ սովորութեան. իսկ ի նշան ոգաւորի՝ եթէ կամեսցին կանայք՝ կապեսցեն ի գլուխ իւրեանց սեւ եշմէնի։

ԿԱՆՈՆ Բ.

Յաւուր կիւրակամուտի ննջեցելոյն դրսէն մարդ մի՛ կոչեսցին ի հանգերոյթ, այլ եկեսցեն քահանայք՝ որք պաշտօն ննջեցելոյն կատարեն, և չէօրեկ կամ լօխմա մի՛ արասցեն։

Ապա որք կոմին ննջեցելոյն բարի առնել, վասն հոգւոյ նորա տացեն քառանդից քահանայից, և ողորմութիւն հիւանդանոցաց և կարօտելոց։

ԿԱՆՈՆ Գ.

Որք երթան ի տուն սգաւորաց՝ գլուխք ոչ կենայ ասել՝ խահվէ կամ շէքը կամ այլ ինչ ընծայ մի՛ տանիցեն, և մի՛ յուզարկեսցեն. իսկ եթէ յուզարկեսցեն՝ մի՛ ընդունիցին ընծայսն, այլ յետս դարձուսցեն։

ԿԱՆՈՆ Դ.

Որք բարով նստիս երթան առ բարեկամս և առ ազգականս վասն նոր տուն առնլոյ, կամ տուն շինելոյ. տուն մանողէք ընծայ մի՛ տանիցին և մի՛ յղեսցին։

ԿԱՆՈՆ Ե.

Սեղէով չէքէր կամ քեասէով անոյշ կամ այլ այսպիսի ինչ ընծայ տանել կամ յուղարկել՝ յամենայն ժամանակս և յամենայն տեղիս բնաւ երբէք մի՛ լինիցի. ամենեւին արգելեալ է։

ԿԱՆՈՆ Զ.

Ի Զատիկ կամ ի Ծննդեան շնորհաւորի եկողաց՝ ամպերիէ, իքսիր, և այլ այսպիսի ըմպելիք մի՛ տացի, և անոյշ մի՛ հանցի, այլ միայն սառնէ խահվէ։

ԿԱՆՈՆ Է.

Ցորժամ կանայք ի տեսութիւն միմեանց երթան՝ ամպերիէ, իքսիր, և այլ այսպիսի ըմպելիք մի՛ տացի. այլ միանգամ անոյշ և խահվէ, կամ տելի եւս՝ երկիցս և քան զերկու անգամն աւելի ո՛չ խահվէ և ո՛չ այլ ինչ տացի ամենեւին։

Ահա որպէս երեւի յայս ամենայն կանոնադրութեանց, զի կամիք եւ ջանամք հեռի պահել զազգն մեր ընդունայն և տեղերդ մասրաքից։ որ ո՛չ հոգւոյ և ո՛չ մարմնոյ են օգուտ, այլ մանաւանդ վնասակար։ Զի ունեւորքն առնեն, և չունեւորքն հետեւող եղեալ նոցին արարողութեան՝ իբրեւ ազգային սովորութեան, անկանին ընդ պարտեօք, նեղին և տառապին։

Եւ զի մի՛ օր յարարողութիւն հարսանեաց՝ անպիտան կամ աւելորդ ծախիւք արտաքոյ կանոնացս ելանիցէ, և զբարեկարգութիւն ազգիս խանգարիցէ. վասն այսորիկ զամենս ի հաւատարիմ և յոստուածասէր անձանց՝ պատրիարքական կոնդակաւ վերակացու կարգեցեալ յամենայն կողմանս և յեկեղեցիս այսու օրինակաւ։

Պատրիարքական կոնդակն հոս մի առ մի կը թուէ մայրաքաղաքիս եկեղեցիներն և կը նշանակէ անոնց իւրաքանչիւրին՝ ըստ կարեւորութեան մէկ կամ երկու վերակացու (նազըր անուամբ) կարգուած ըլլալն, այս կանոնադրութեանց ճշդիւ գործադրման հսկելու համար։ Այս վերակացուք տարին մէկ անգամ կը փոխուին։

ԲԱՂԱԲԱՆԱՑ

ՇԻԲԱՅԻՆԵՐԻ ԱՐՈՒԵՍՏԱՀԱՆԴԷՍԸ

Շիբայինքի Արուեստահանդէսը շաբթուս բացուեցաւ անյաջող վիճակի մէջ։ Ասոր պատասխանատուութիւնը վերագրելի է (Ա.) Կազմակերպիչներուն, (Բ.) Ցուցադիրներուն և (Գ.) Օդին գէշութեան։ Հազարաւոր բանուորներ պարբերաբար հանդիսատես առնելու պէտք զգացին և գործը մնաց։ Ցուցադիրք ժամանակին չկրկեցին իրենց ապրանքն, և փոխարիներ, հրդեհներ, անձրեւներ արգելք եղան շինութեանց ամբողջացման։ Արուեստահանդէսը կը բաղկանայ 200 կտոր շէնքէ։ Ասոնց 140ն այս երկուշաբթի դեռ ծածկուած կ'երեւէին չբացուած մնաւորներով։ Միայն մնացեալ շէնքերու մէջ քիչ շատ ամենեւին իւր տեղը գրուած էր։ Փողոցներն ալ շատ ցեխոտ և աղտոտ վիճակ մը կը ներկայացնէին, բազդատմամբ ամերիկեան մեծ քաղաքաց սովորական մաքրութեան։ Անգլիայի և գերմանացի ցուցադիրք ոմանք որոշեալ օրն իրենց պատրաստ չկարենալ գտնուիլը կը վերագրուին երկաթուղւոյ պաշտօնէից ոմանց գանցաւորութեան, որք իրենց ապրանքը դուրս հանելու համար կաշառք պահանջած են։ Փոխադրութեանց ճիւղին տնօրէն Պ. Հոլբրմայ խոստովանեցաւ թէ ճիշդ է այս գանգատ, բայց ինքն ալ գանգատեցաւ թէ ցուցադիրք այս բանը բացուելէն մէկ օր յառաջ միայն իմացուցած են իրեն, երբ ժամանակն անցած էր արդէն։ Փոխադրութեան ճիւղը չառ թերութիւններ ունեցած է, և այն շէնքն ալ ուր ապրանքները կ'ընդունուին՝ Արուեստահանդէսին մէջ գետեղուելէն յառաջ, ճաշակէ զուրկ անշահ անշնորհ շէնք մ'է կ'ըսէ Թաշչի թղթակիցը, բացման օրը քաշած հեռադրին մէջ։ Եւ առանց ճաշակի կառուցուած այս շէնքին վրայ ամեն ազգաց դրօշները դնելու համար 50,000 ոսկի ծախք եղած է։ Շիբայինի Արուեստահանդէսին շէնքերն հրակայ բաներ են՝ նմանը ցարդ չտեսնուած, և գործն հայկական ըլլալուն համար է որ անոր վերաբերեալ թերութիւններն ալ հայկական են և աչքի դարկին բացման օրը։

ՎԷՐԱՅՈՒՇԱՑԻ ԴՈՒԷՔՆ, որ Քրիստոփոր Քոլոմպոսի սերունդէն է, իւր ընտանեօք և ականատես Սպանիացիներով ի Շիքակօ առաքնորդուեցաւ, և մեծաւ փառօք ընդունուեցաւ հոն, հանդիսավարն հասնելով Նախագահ Պ. Քլիվլէնտ մի քանի ժամ յառաջ։ Թանկագին տուփի մէջ իրեն մատուցուեցաւ Շիքակոյի քաղաքացիութեան վկայագիրն և քաղաքին բանալիներ, Բլինոյս նահանգին (որոյ ոստանն է Շիքակօ) բարձրագոյն իշխանութեանց կողմէ։ Անոնք մեծարեցին Ամերիկայի անուանի գտիչն՝ յանձին այս հեռաւոր յաւուրվրայ։ Բլինոյսի նահանգապետ Պ. Ալդկէլտ հանդիսապէս այցելութիւն ըրաւ Վէրակուայի դքսին։

ՖՐԱՆՍԱ.—Պ. Քոնոդան ո՛չ Լոնտոնի ո՛չ Հռոմայ դեսպանութիւնն ընդունած չըլլալով, լրագիրք կ'բան թէ Ֆրանսայի մէջ իսկ քաղաքական պաշտօն վարելու յոյսն հրաժարած չէ։

—Էքոլ Նորմալ համալսարան Վարժապետանոցին ուսուցիչք առ Պ. Բասթէօր մատուցին բիւրեղեայ անօթ մը սքանչելապէս բանուած նշանակալից նկարներով, և յիշատակ անուանի գիտնականին 70 ամեկին, քանի որ Բասթէօր եւս յերիտասարդութեան վերաբերած է այն վարժարանին։

—Պ. Ֆիլիք Պէռժէ բողոքական եբրայագէտն անուանեցաւ Բոլէժ տը Ֆռանսի եբրայերէնի ուսուցիչ, Ռընանի տեղ։ Պ. Պէռժէի խնամք լոյս տեսաւ չորրորդ հատորն Ռընանի հեղինակած «Իսրայէլի Պատմութեան»։

—Ի Փարիզ նոր Օբէրա Գոմիք թատրոնին չինութեան համար մրցումի բացուեցաւ ճարտարապետաց մէջ։ Ցատակագծերը պիտի ներկայացուին մինչեւ յուլիսի սկիզբը։ 2,000էն մինչեւ 10,000 ֆր. պիտի տրուի լաւագոյններուն։ Բարմածախ և ճարտարարուեստ գործ մը պիտի լլնի այս վերաշինութիւն, որոյ վրայ սարիներէ ի վեր կը խորհուի։

ՔԻՒՆԱՐՏԻ նորաչէն Քամբանիա հսկայ շոգենաւն Լիվերպուլի Քուինսթաուն քաղաքէն (մեկնակէտ Ամերիկայի համար) Նիւ Եորք հասաւ 6 օրէն և 8 ժամէն։ Ատլանտեան շոգենաւերու մեծագոյն և շքեղագոյնն է այս, որ կոչուած է մեծ գործ տեսնել Շիքակոյի Արուեստահանդէսին երթեւեկութեանց առթիւ։

ԳԵՐՄԱՆԻԱ.—Երեւմտից նախարար Տքթ. Միքէլ վատահմբութեան դատ բացաւ հակահրէական երեսփոխան Պ. Ավարտ վարժապետին դէմ, որ թէպէտ դատի չի կըրնար ենթարկուիլ եթէ Ռայխսթակի կամ անոր յանձնաժողովներուն մէջ ուրիշի պատուոյն դպչող խօսքեր գրուցէ, բայց Ժողովին դուրս ալ նոյն զրպարտութիւնները կրկնած ըլլալով, պատժական օրինաց ենթանութեան ներքեւ ինկած է։

ՉԱՆԳԱ ԵՒ ՉԱՆԳԱՅԻՔ

Զանգա, ըստ Ցունաց՝ Զանկիոպոս, Ցունական արշիպեղագոսի ամենէն հարաւեան և ամենէն գեղաշուարձ այս կղզին՝ երբոր—և այս անգամ՝ աւելի զարհուրելի եղանակաւ զոհ կ'երթայ բնական ահաւոր պատուհասի մը։

Առաջին երկուքը ակռի ունեցած են 1820 և 1840 թուականներուն, դժբախտ կղզեցւոյ համար իրապէս սեւ թուականներ, յորս պատահած աղետալի աւերմանց և անթիւ զոհերու թողած տխուր յիշատակներն հագիւ մոռցուած էին։

Բէնթարնիա ու Քոքթուէլ յետոյ՝ Ցունական արշիպեղագոսի մեծագոյն կղզին է Զանգա, որ ունի եռանկիւնի մը ձեւ, 440 քիլոմէթր քառակուսի տարածութիւն և... ունէր աւելի քան 20,000 բնակիչ։

Ի վաղ ժամանակաց հետէ՝ յոյժ անուանի եղած է այս կղզին՝ իւր բնական գմայլելի կազմութեամբ, արգասաւորութեամբ հողոյն, հեշտին կլիմայով, ճոխ ու այլազան բուսաբերութեամբ, գերազանց առաւելութիւններ՝ որոց շնորհիւ Հոմերոս մկըրտած է «ոսկեայ կղզի» անուամբ։

Բնակիչք՝ սերունդն են Կորնթեան հին գաղթականութեան մը՝ որ Քրիստոսէ 700 տարի յառաջ եկաւ հաստատուիլ այս կղզւոյն մէջ և նշանաւոր եղաւ իւր ծովային զօրութեամբ և Պերիկլէսի դարուն՝ Պելոպոնէսեան պատերազմաց մէջ կատարած դերովն։

Զանգա և ամբողջ Ցունական արշիպեղագոսն մինչեւ 1797, յորում կնքուեցաւ Քամփօ-Ֆէրմիօի դաշնագիրն, Վենետկի Հասարակապետութեան կը պատկանէր։ Այդ թուականէն մինչեւ 1800 մեաց Ֆրանսայի գերիշխանութեան տակ։ 1807 էն մինչ 1814 կրկին անգամ Ֆրանսայի անցնելէ յետոյ՝ 1814 ին՝ Անգլիոյ պաշտպանութեան ներքեւ եղաւ Հասարակապետութիւն և 1863 ին կազմեց ամբողջացուցիչ մասն նոր Ցունաստանի։

Ցունականի թագուհին Զանգա լեռնային է ընդհանրապէս, մանաւանդ արեւմտեան ծովեզերքն, ուր կ'երեւին չինուած ամրոցներ։ Ամենէն բարձր գագաթն է Սանթա Մարինա անուամբ, 2,000 մեթր բարձրութեամբ։ Ամենէն ընդարձակ դաշտն է Մարաթիա անուամբ։ Ամենէն գեղեցիկ գիւղն է Ֆանարիոն։ Ամենէն ընդարձակ գետն է Ինոս անուամբ։ Ամենէն գեղեցիկ ծովեզերքն է Ռիզիոն։ Ամենէն ընդարձակ ծոցն է Ամբրոսիա։ Ամենէն ընդարձակ ճանապարհն է Ռիզիոն-Ֆանարիոն։ Ամենէն գեղեցիկ ամրոցն է Սանթա Մարինա։ Ամենէն գեղեցիկ տեսարանն է Ռիզիոն։ Ամենէն գեղեցիկ ոստանն է Ռիզիոն։ Ամենէն գեղեցիկ ոստանամերձ գիւղն է Ֆանարիոն։ Ամենէն գեղեցիկ ոստանամերձ գեղեցիկ

թեան ընտիր փայտ մատակարարող ընդարձակ ու գեղեցիկ անտառներ։ Հողն՝ արդէն ի քնէ արգասաւոր՝ բաւական լաւ մշակուած է։

Բուսական գլխաւոր արտադրութիւններն են արմտիք, չամիչ, լիմոն, ծխախոտ, թուզ, նուշ, նարնջենի, թթենի, նռնենի, ձիթենի որք անտառներու սիրուն կերպարանքն առած են։ Սակայն ասոնց մէջ ամենէն հիանալի տեսարանը կ'ընծայեն այն մեծատարած այգեստաններն որք մասնաւոր խնամոց առարկայ են, և որոց արդիւնքը կը կազմէ կղզւոյն արտաքին վաճառականութեան կարեւորագոյն նիւթերէ մին։ Կ'արժէ յիշատակել՝ փոքրիկ հատիկներով տեսակ մը կարմիր խաղողէ պատրաստուած ԷՆՕԹՐՈՒ անուն մշկահոտ այն գինին պատուական՝ որ մեծ յարգ ու պատիւ կը վայելէ եւրոպական փափկաշուք հրապարակին ու բազմաճոխ սեղաններու վրայ։

Հանքի մասին ազքատ է Զանդա։ Ունի միայն կուպր, աղ ու մարմարիոն որոնք սակայն չեն շահագործուիր։

Մայրաքաղաքն, որ նոյնպէս կը կոչուի Զանդա, շինուած է կղզւոյն արեւելեան կողմն՝ գմայելի բլրոյ մը կողին վրայ և որոյ ստորոտը կը սարածուի եռանկիւնաձեւ լայն ծոց մը։ Ընդհանրապէս ապիտակ մարմարէ կառուցեալ այս քաղաք, իւր զուարթ ու կենդանարար կլիմայով, զինքն շրջապատող մրգաստաններով և բնական ամեն հրապոյրներովն օժտեալ՝ առած է եդեմական դրախտի մը գեղազմայլ պատկերը զոր ամեն ազգի ճանապարհորդք աքանչացմամբ երգած ու նկարագրած են։

Այս սիրուն մայրաքաղաքն ունէր—վերջին աղէտէն առաջ—15,000 է աւելի բնակիչ, Վենետիկեան տիրապետութենէ մնացած մի քանի եկեղեցիք, թատրոն, զօրանոց, գորգի, բամպակեայ կերպասուց, մետաքսեղինաց և ճառուի գործարաններ։

Գլխաւոր գիւղաքաղաքներն էին Բերի, Ակալա, Մուլաքի, Մահէբտոս, Բօմիրի և Ն. որք հաւասարապէս հիմնայատակ եղած են։

Զանազգէք հելլենական ցեղի հաւատարիմ մէկ տիպարն հանդիսացած են իրենց յանդուգն ոգւով։ Մեծասրտութեամբ, փիլիգական կատարելութեամբ և առեւտրական ապարէզի մէջ ունեցած մեծագոյն յարմարութեամբ։ Զուարթ, հիւրասէր և ընկերական են բնութեամբ։ Իրենց նկարագրոնն ու դիմագծութեամբ չատ կը նմանին Հարաւային Իտալիոյ և Սիկիլիոյ բնակչաց, որոց հետ—ինչպէս բոլոր Յունաստան—երկար դարերէ ի վեր կապուած են առեւտրով ու գաղթականութեամբ։

Ահա այսքան համակրելի ժողովրդի մը մեծագոյն մասն ու նորա բնակավայրն է որ երրորդ անգամ ըլլալով սոսկալի աղէտի մը զոհ կ'երթայ։ Գ. Մարգարեան

ԱԶԳԱՅԻՆ

ԼՈՒՐԵՐ

Վաղը, ուրբաթ Երեւման Ս. Խաչի, Դուրուչէշէմի եկեղեցւոյն տօնախմբութիւնն ըլլալով, Գեր. Գրիգորիս եպիսկոպոս Ալէքսիճեան հրաւիրուած է Ս. Պատարագ մատուցանել ի հոգւոյս մեծիմաստութիւն գիւղին բարեպաշտ ժողովրդեան։

Բերայի թաղական խորհուրդը վերջնապէս համաձայնութիւն գոյացուցեր է, կ'ըսուի, ճաշարանապետ Թօքաթլեան էֆէնտիի հետ՝ Նոր Թատրոնին տեղ կառուցուելիք չէնքին ու վարձակալութեանը մասին, և պայմանագիրը պիտի կնքուի ի մօտոյ, պայմանաւ սակայն որ ինչ ինչ կէտերը կարգադրուին որոշապէս։

Ս. էջմիածնէն կը հաղորդեն Թիֆլիզի թերթերուն։

Այստեղ Ս. Էջմիածնում Գեր. Սարգիս եպիսկոպոսին Թիֆլիսում իբրեւ ժամանակաւոր կառավարիչ ուղարկելու մասին չեն էլ մտածել, ուստի սխալ է այն լուրը, որ լրագիրներում տպագրուած էր։

—Ս. Տեղակալը Ս. Սինոդին առաջարկել է Ներսիսեան դպրոցի հոգաբարձութիւնն անպատճառ լուծել և նոր ընտրութիւններ նշանակել։ Հանգուցեալ կաթողիկոսի մահից անմիջապէս յետոյ, Ս. Սինոդի կարգադրութեամբ՝ Ներսիսեան դպրոցի համար արած հոգաբարձական ընտրութիւնը, որի համար ծիսական պատգամաւորներ արդէն ընտրուած էին, յետաձգուած էր։

—Սրբազան Տեղակալին ցանկութիւն են յայտնել վարդապետ դառնալու ճեմարանի ուսուցիչներ՝ Պ. Պ. Արշակ Տ. Միքայէլեան և Բարսեղան Տ. Մովսիսեան։

Ցաւօք կարգացինք Արէ-Եէլի մէջ թէ՝ վիճակիս այցելու հովիւ Գեր. Տ. Հմայեակ Սրբազան իւր հրաժարականը մատուցեր է հովուութեան պաշտօնէն։ և թէ վերջերս կրկներ է զայն, Նորին ընդունելութիւնը խնդրելով Ամեն. Ս. Պատրիարքէն։

Հմայեակ Սրբազանի չորս ու կէս տարուայ պաշտօնավարութիւնը ոչ միայն վիճակիս կեդրոնին, այլ նաւ բոլոր թեմորէից և ի մասնաւորի Տարսանելի եկեղեցական և վարժարանական գործոց բարւոք վարչութեան մեծապէս օգտակար եղած լինելով՝ ի դիմաց համայն ազգայնոց քաղաքիս, կը խնդրեմք որ նորա հրաժարականին տեղի տուող պատճառներուն բարձմամբը՝ Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրն հաճի յետս կոչել տալ զայն, այսու ժողովրդեան բուռն բաղձանաց գոհացումն տալով։

Ի Դիմաց Թաղ. Խորհրդոյ Տարսանելի

Աթէնագորէր

Ն. ՅՈՎՀԱՆՆԷՍԵԱՆ

Տարսանել, 22 Ապրիլ 1893

Շաբաթ ընտանիք և պարագայք, իրենց մասնաւոր շնորհակալիքը կը յայտնեն ամէն անոնց որք ՇԱՇԵԱՆ ԻՍԿՈՒՒԻ ՕՐԻՈՐԴԻ յուղարկաւորութեան հանդէսին ներկայ գտնուելով, հաճեցան պատուել հանգուցեալին յիշատակը։

Գնորդին շուրջը

ՍԷՎԱՍԼԸԲԻ արարողութիւնը տեղի ունեցաւ երէկ Համիտիէ մզկիթին մէջ։ Մինչ օրէին Վեհ. Սուլթանը նոյն մզկիթը գնաց վառաւոր կառքի մը մէջ բազմած և ուրբաթու աղօթքը կատարելէ յետոյ կայս. պալատ վերադարձաւ։

Հիւրանոցին մէջ կը գտնուէին պելճիական դեսպանն, առաջին թարգմանը, գործակատարն ու առաջին քարտուղարը, Հոլանտական դեսպանն ու առաջին թարգմանը, սերպիայի գնդապետ Մարքօվիչ, Ֆրանսական դեսպանատան զինուորական կցորդը, Տարսանելի շուէտական փոխ-հիւպատոսը, Հաներային Պարտուց վարչական ժողովին նախագահ Պ. Պերմէ, Պ. Մավզեր, Սոֆիայի անգլիական հիւպատոսն ու կինը, գերմանական ու պարսկական դեսպանատնց առաջին թարգմանները, Կ. Պոլսոյ ուսարիական դեսպանատան ու կինը, Տոքթ. Միւլիքի կինն ու աղջիկը և հարիւր քսանի չափ օտարազգի զբօսաշրջիկներ։ Ներկայից ոմանք սենեկապետաց միջոցաւ արժանացան կայսերական մեծարանաց։

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆԵՐ։ — Ականակու Օսմանիէ պատուանշան տրուեցաւ Պատրան Նագիպիւէշրոֆի դայմագամ Բէֆիտիզատէ Սայֆ էֆէնտիի։

Երրորդ կարգի Օսմանիէ՝ Վեհ. Սուլթանի գրագրատապետ Հասպի էֆէնտիի։

Երկրորդ կարգի Մէճիտիէ՝ կայս. պատուակալ թիկնապահ և հեծելազօրաց առաջին կիսաբաժնին մարգանաց ուսուցիչ գնդապետ Պրօքտորօֆ պէյի։

Երկրորդ կարգի Շէֆգատթ՝ Կրթական նախարար Վեհ. Զիհնի փաշայի աղջկան։

Երկրորդ կարգի Շէֆգատթ՝ անգլիացի Տիկին Մբրբէյ Բուքէպէի։

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ՉԵԿՈՒՑՈՒՄ։—Երէկ, ուրբաթ, Սէլամլըքի արարողութենէն յետոյ Վեհ. Սուլթանը մասնաւոր ունկնդրութիւն մը շնորհեց սերպիայի գնդապետ Պ. Մարքօվիչի և սերպիական դեսպանատան գործակատարին։

Պ. Մարքօվիչ, որ Սերպոյ Վեհ. Աղէքսանդր Ս. թագաւորին կողմէ յատուկ պաշտօնով եկած է, Սերպիա պիտի վերադառնայ։

ՀՌՈՄ ուղեւորող օսմանեան պատուիրակներն՝ Հասան Ֆէհմի փաշա, Նուրի պէյ ու Թէվֆիգ պէյ, այսօր մայրաքաղաքս կ'սպասուին։

ՄԱԼԻՑԷԻ մէջ կազմեալ յանձնաժողով մը օրինաց ծրագիր մը պատրաստած է՝ գաւառաց մէջ ևս տրոց գանձման եղանակը բարեփոխելու համար։ Այդ ծրագիր երտական ժողովին կողմէ քննուելէ յետոյ պիտի մատուցուի Բ. Դրան։

ԽԸՏՐԼԷՋ։—Երէկ, Խրտրէլէզի առաջին օրն ըլլալով, կայս. Իրատէի մը համաձայն՝ գառնուկի միս, հեվ և այլ ուտելիքներ բաշխուեցան մայրաքաղաքիս բոլոր զինուորաց, որք բարեմաղթութիւններ ըրին վասն կենաց Վեհ. Սուլթանին։

Այդ ուտելիքներու նմոյշներն, ըստ սովորութեան, մատուցուեցան առ Ն. Կ. Վեհափառութիւն։

ՅՈՒՆԱՍՏԱՆԻ Եորկիոս թագաւորին անուան տօնախմբութեան առթիւ երէկ գոհաբանական աղօթքներ կարդացուեցան ի Բերա յունաց Բանիա եկեղեցւոյն մէջ։ Ներկայ էին հելլենական դեսպան Պ. Մավրօքսատօ և դեսպանատան ու հիւպատոսարանի պաշտօնեայք, ամենքն ալ պաշտօնական համազգեստով։ Նոյնպէս հեղէն գաղթականութեան երեւելիք։

Գոհաբանական աղօթքներն աւարտելէ, յետոյ Բերայի յունաց քարոզիչ Տ. Եէնատիոս բարեմաղթութիւններ ըրաւ վասն կենաց Վեհ. Սուլթանին։

Պ. Մավրօքսատօ դեսպանատուն երթալով ընդունեց հեղէն գաղթականութեան երեւելեաց շնորհաւորութիւնները։

Բ. Դրան կողմէ Խարիճիյէի արտաքսական օգնական Ղալիպ պէյ հելլենական դեսպանատունն երթալով շնորհաւորական այցելութիւն տուաւ։

ԳՐԱՏՈՒՆ։—Կայս. Իրատէի մը համաձայն, Բ. Դրան պարտէզին մէջ կառուցանելի դրատան շինութիւնն ի մօտոյ պիտի սկսի։ Առջի օրը Բաղաքապետութեան պաշտօնատան մէջ նուազուրդի դրուեցաւ շինութիւնն և 216,100 ղրուշի ծնոց ճարտարապետի մը վրայ։

ՀԱՄԻՏԻՅԷ ՀԵՆԵԼԱԳՈՒՆԴ։—Ճէպէլը Տուրուղի Աշիրէթներուն կողմէ եղած աղերսանաց վրայ՝ կայս. Իրատէ մը հրամայած է որ այդ Աշիրէթներէն եւս Համիտիյէ հեծելագունդի կազմակերպուին։ Կայս. սոյն Իրատէն սկսած է գործադրուիլ։

ՆՈՐ ԴԵՍՊԱՆԷ։ — Սպանիական և պելճիական նոր դեսպանը յառաջիկայ շաբթուն մէջ վեհ. Սուլթանին ներկայանալու պատիւն ունենալով իրենց յանձնարարագրերը պիտի մատուցանեն։

ԴԱՏԱՊԱՐՏՈՒԹԻՒՆ։ — Իզմիրի երեսնապատ ատեանը երկուշաբթի օրը դատեր է Եավէր անուն խաբչիկը որ իւր Գուլյուար անուն տեղն սպանած էր Քիրեաբօ անուն պարտիզպանը, կինը ու չորս զաւակները։ Այս վեցեակ սպանութեան դատը լսելու համար՝ խուռն բազմութիւն հաւաքուած էր դատարանին մէջ։ Մինչ օրէին, ամբաստանեալը բանտէն հանուելով, ոստիկան-զինուորաց հսկողութեամբ դատարան առաջնորդուեր է։ Այս ահռելի ոճրագործին երեւումը խորին յուզում պատճառեր է դատաւորներին մէջ։

Ատեանը կազմուած էր հետեւեալ կերպով։ Նախագահ՝ Իսմէթ պէյ, անդամք՝ Հաճի Սաֆա էֆ. Պաբրրճը, Մուսթաֆա էֆ. Քանիմարպա, Ստեփան էֆ. Տէտէեան և Հասան պէյ Օսմանզատէ։ Ընդհանուր դատախազն էր Աշնան Տիրան էֆէնտի։ Իբր ունկնդիր՝ ներկայ էին զօրավար Օսման փաշա, Նախագահ ատենի քաղաքային ճիւղին Նախագահ Մահմուտ Խատա էֆէնտի, կրթական տնօրէն Էմիրուլլահ էֆէնտի և հիւպատոսարանաց թարգմանք։

Անձնական գտախազներու փոխարանն էր Գէորգ Ռուպլի էֆէնտի։

Ամբաստանեալն հարցաքննութենէն հաստատուեցաւ թէ բնիկ Սուտանցի էր, 35 տարեկան, և թէ նախապէս երկիցս դատապարտուած էր սպանութեան համար։ Իր վերջին ոճրագործութեան շարժառիթը վրէժխնդրութիւնն էր եղած, վասն զի, կ'ըսէր, պարեպգան Քիրեաբային կնիկը անարգական խօսքեր ուղղած էր իրեն։

Վկայներու ունկնդրութենէն ետք, դատարանն՝ յետ հակիրճ խորհրդակցութեան մը՝ մահուան դատապարտեց Եավէրը։

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ։—Անգլիական ապահովագրական ընկերութիւնը, ինչպէս արդէն ծանուցինք, իջեցուցած են իրենց սակագիները չէնքերու վրայ։ Այս որոշում պիտի գործադրուի մայիսի սկիզբէն։ Քարուկիր չէնքերու սակագինը կէս տոկոս զեղչուած եւ փայտաշէնքերու համար ալ երկու երրորդ համեմատութեամբ զեղչ մը եղած է, այսինքն, օրինակի համար, փայտաշէն տան մը համար եթէ տարեկան հարիւրին երեք զրուշ կը տրուէր՝ յետ այսորվի երկու զրուշ պիտի տրուի։ Նոյնպէս քարուկիրներու համար ալ եթէ հարիւրին քառասուն փարա կը տրուէր, քսան փարա պիտի տրուի։

ՍԵԼԱՆԻԿ - Կ. ՊՈԼՍՈՅ երկաթուղին պարտատոմսերուն այս օրերս հանման 104, 986 պարտատոմսեր ստորագրուած են՝ 8145 անձանց կողմէ։ Մէկէն մինչև 20 պարտատոմս ստորագրողներուն ամբողջապէս պիտի տրուի, 100 պարտատոմս ստորագրողներուն պիտի տրուի 92, 21 պարտատոմսին 20, 22 պարտատոմսին 21, 23 պարտատոմսին 22, 24ին 25 պարտատոմսին 25 և այսպէս շարունակաբար։

ԲԱՂԱՔԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆԸ հրահանգ ուղղեցուց թաղապետական բոլոր շրջանակաց՝ ծանուցած է որ ամառուան եղանակին առթիւ ամեն ժամանակէ աւելի ուշադրութիւն ընեն հանրային մաքրութեան։

ԿՐԷՏԷԻ մէջ վերջերս ծագած փոթորիկէն՝ Սուտաի նաւարանին չէնքը բաւական վնասուեր է։ Չկնորսի նաւակ մը ընկղմելով ձկնորս մը խղդուեր է։

ԳԱՐԹԱԼԻ գաւառակին մէջ ոչխարահամար կատարուելով անցեալ տարուան հետ բաղդատմամբ այս տարի ոչխարաց թիւն հարիւրին տասը պակաս եղած է։ Այս նուազում արդիւնք է այս տարուան ձմեռուան սաստկութեան պատճառաւ պատահած անասնոց կորստեան։

ՓՈՂԱՑԱՒ։—Սէլանիկի մէջ ապրիլ 1էն 12, վեց տղաքներ բռնուած են փողոցաւէտ։ Ասոնցմէ մին մեռած է և երկուքն ալ ապաքինած են։

ՍԷԼԱՆԻԿԷՆ կը հաղորդեն թէ անցեալ 1308 տարւոյ մարտի սկիզբէն մինչեւ փետրվարի վերջը ծովու ու ցամաքի ճամբով Սէլանիկ ներածուած են 628 անասուններ, 185,983 կտոր այլեւայլ անասնոց մորթեր ինչպէս նաեւ 3023 քիլօ եղջիւր, 297,799 քիլօ բուրդ եւ 4809 քիլօ ստեւ։ Արտածութեանց քանակութիւնն է 51,495 անասուններ, 1,039,641 կտոր անասնոց մորթեր և 599,000 քիլօ ոսկոր, 120 քիլօ եղջիւր, 321,374 քիլօ բուրդ ու 600 քիլօ ստեւ։

ԴԱՌՆՈՒԿՆԵՐ.— Ելմտական նախարարութիւնը ծանուցած է Էնկիւրիի Տէֆթէրտարին՝ տեղեկագրել թէ ձմեռուան սաստկութենէն զառնուկներու կորուստ պատահած է թէ ոչ և եթէ պատահած է՝ ո՛ր աստիճան և որչափ։

ԳՈՂՈՒԹԻՒՆ.— Նախընթաց օր, ռուսական դեսպանին քրոջ՝ Օր. Նէլիտոֆի տունը մարդ մը ներկայանալով, էլէնի անուն կնոջ մը վրայ տեղեկութիւն խնդրեց սպասուհիէն, որ պատասխանեց թէ այդ անունով կին մը չի ճանչնար։ Անծանօթը մեկնեցաւ։ քիչ ետքը, սպասուհին նշմարեց որ երկու ժամացոյցներ, մին ոսկի և միւսը արծաթ, որք սեղանին վրայ զբաւուած էին, անյայտ եղած են։ Ոստիկանութիւնը կը փնտռէ գողը։

ՎԱՐՊԵՏ քահանայ մը Բերայի Քրամուէյի կառքին մէջ իր քով նստող Հիսէյին աղա անուն մարդու մը ոսկի ժամացոյցն ու շղթան չորթեց։ Քահանայն կը փընտռուի ոստիկանութեան կողմէ։

ԳՕՆԵԱԷՆ կը գրեն թէ Սէյտիշէհրի շրջակայքը տեղացած յորդառատ անձրեւներէն լիճի մը ջուրերն յորդելով քսանի չափ գիւղերու արտերուն ու շէնքերուն բաւական վնասներ հասուցեր են։ Զիւռնիա ղրկուելու համար ամբարուած 700,000 քիլէ արմտիք ջուրի մէջ մնալով ոչնչացեր են։

ՊՈԼՍՈՅ պատժական ատեանը նախընթաց օր դատեց Լութֆիյէ անուն կին մը, որ միւնոյն տան մէջ իրեն հետ բնակող Ֆաթիմէ անուն կնոջ մը հետ հակառակութիւն ունենալով, գիշեր մը Ֆաթիմէի պառկած սենեկին առատաղը ծակելով ատենագրութիւններ թափած էր անոր անկողնոյն վրայ։ Այդ ատենագրութիւնք Ֆաթիմէի աչքերուն վրայ ինկած ըլլալով երկար ատեն հիւանդացած էր։ Դատարանն որոշեց նախ և առաջ քննել այդ տան դիրքը և յետոյ դատը շարունակել։

ԿԵՂԾ ՍՊԱՍԱՒՈՐ ՄԸ.— Հինգշաբթի օրը, Մաբրիքէօյի մէջ, սպասաւորի հագուստով մարդ մը կը մտնէ Բանաեօթի զինետունն ու ադէկ տեսակ գինի կուզէ իրենց տանն համար։ և իբր նմոյշ, փոքր չիլի մը մէջ լեցնել տալով գինէն, գինետան աշկերտին հետ ճամբայ կ'ելնէ և տան մը դուռը զարնելով ներս կը մտնէ դուրսը ձգելով աշկերտը։ քիչ յետոյ նորէն երեւան կելնէ սպասաւորն և կը յայտնէ թէ հաւնած են այդ գինին, ուստից խոշոր չիլ մը կը խնդրեն։ Ուստի նորէն գինետուն կը դառնան։ սպասաւորը խոշորկեակ չիլ մը լեցնել կուտայ, որ 27 զրուշ կը կտրէ։ յետոյ կէս անգլ. ոսկի պիտի տամ ըսելով 33 զրուշ ալ կ'առնէ ու առջեւը ձգելով գինետունին աշկերտը՝ դուրս կ'ելնէ։ ճամբան յանկարծ ձեռքը ճակտին կը զարնէ սպասաւորն և կ'ըսէ թէ մոռցած է առնել նաև չիլ մը օղի զոր ուզած էին տունէն։ Կը խնդրէ աշկերտին որ չիլը թողուն մնոր գտնուելու կաթնավաճառին խանութն։ այնպէս ալ կ'ընեն։ բայց ճամբան սպասաւորը կ'ըսէ աշկերտին թէ կաթնավաճառներն ադէկ մարդիկ չեն ըլլար, կը գողնան գինին, հետեւապէս ինք հոն կ'երթայ և իրեն կը սպասէ։ Կաթնավաճառին խանութն երթալով մեր գործունեայ սպասաւորը 10 զրուշ կը խնդրէ անկիլ՝ առնելու համար մնոերը գտնուող գինին, և իր չիլն հոն ձգելով իբր գրաւ, սպասաւորը կ'առնէ կը քայէ, գինեպանին 33 զրուշին և կաթնավաճառին 10 զրուշին քաղցր ընկերակցութեամբը։

ԵՐԶՆԿԱԼԷՆ Տրապիզոն ուղեւորող թըղթատարը ամսոյս 18ին Կիւմիւշխանէէն եռիբ ժամ հեռուն գետի մը եգերքէն անցնելու ատենին խնդուին փլչելով, թղթատարք՝ չորս անձեր՝ և հինգ ձիեր գետն ինկեր են, սակայն անմիջական օգնութեանց շնորհիւ ազատուեր են։ Թղթատարական պայուսակները թրջած ըլլալով, Կիւմիւշխանէի նամակատան մէջ չորցուեր և իրենց տեղերը զրկուեր են։

ՁՕՐԼՈՒԻ մէջ անցեալները Անտոն անուն քսաներեք տարեկան երիտասարդ մը զոհ գնացեր է ցաւալի արկածի մը։ Անտոն ջրհորէ մը ջուր քաշած պահուն դոյլը մէջը իյնալով, զայն հանելու համար ջրհորին մէջ իջեր է, սակայն ջրհորին պատը փչելով Անտոն քարերու ու հողի կոյտի մը ներքեւ մնացեր ու մեռեր է։

ԱԴՐԻԱՆՈՒՊՈԼՍՈՅ Ախիշէլէպի գաւառակէն ապրիլ 13 թուականաւ կը գրեն թէ տակաւին ձիւն կը տեղայ և թէ ջուրերը սառած են։

ՍԿԻՒՏԱՐԻ մէջ անցեալները մէկ քանի հրեայներ Պետրոս անուն մարդ մը սպանած էին և ասոնցմէ Մոյոն ձերբակալուած էր։ Ասոր ընկերներէն Եաբօ և Նիսիմ ևս ձերբակալուած են. հետեւեալ պարագայից մէջ։ Ասոնք Սկիւտարի պատժական դատարանին մէջ տեսնուած ուրիշ դատի մը համար իբրեւ վկայ կոչուելով դատարանը գընացեր և հոն սպասելու ատեանին ոստիկանի մը կողմէ ճանչցուելով ձերբակալուեր են։

ԱՐԿԱԾ.— Մէհմէտ անուն պարսիկ մը առջի օրը Կէօքսուի գետակին մէջ լոգանալու պահուն խղդուեցաւ և տակաւին դիակը գտնուած չէ։

ԴԱՏԱԿԱՆ Նախարարութիւնը, կըսէ Հաֆէֆտ, հրամայած է Ասանայի վերաքննիչ ատեանի ընդհանուր դատախազին՝ փութով քննութիւններ կատարել այն պաշտօնէից նկատմամբ, որք իրենց անուշադրութեամբ տեղի տուած էին՝ Թարսուսի բանտէն տասը բանտարկելոց փախչելուն։

ԼՈՒՅՍԻԻ ԳՈՐԾԱՐԱՆ.— Զեռնհաս իշխանութեան օրդմամբ, որ վաւերացած է կայս. Իրատէով, մայրաքաղաքիս մէջ հատատելի լուցկիի գործարանը պիտի կառուցուի Քիւչիք Զէքմէճէի և Այթէֆնօսի մէջտեղը։

ՀՈՒՆԳԱՐԱՑԻ հարիւրի չափ գբօսաշրջիկներ այս իրիկուն մայրաքաղաքս պիտի գան յատուկ կառախումբով։

ԵՐԿՐԱՇԱՐԺ.— Հինգշաբթի օրը՝ Պրուսայի շրջակայ երկու գիւղերու մէջ և երեկ ալ Զմիւռնիոյ մէջ երկրաշարժի ցնցումներ զգացուեր են, առանց ոեւէ վնաս պատճառելու։

ԶԻՆՈՒՈՐԱԿԱՆ ԱՏԵԱՆ.— Ազրիանուպոլսոյ զինուորական ատեանը մարտ ամսուն մէջ քննած է իբրեւ աւազակ և գողնաթաբոյց ամբաստանեալ 52 անձերէ 32ին վերաբերեալ քննութեանց տեղեկագրերը։ Ասոնցմէ մին մեղադրեալ ճանչցուած է և 31ն ալ անպարտ արձակուած են։

Բ. ՁՕՐԱԲԱՆՈՒԿԻՆ առաջին բժիշկ գընդապետ Իպրահիմ պէյ, որ մէկ քանի օրէ ի վեր հիւանդ էր, այս շաբաթուան օր մեռեր է։ Յաջորեալ թաղմանի մասին ոչինչ գիտցուեր է։

ԺԱՌԱՆԳԱԿԱՆ ԴԱՏ.—Փաստաբան Պ. Բէտրէզի հինգշաբթի իրիկուան կառախումբով Բարիզ ուղեւորեցաւ, իսկ փաստաբան Պ. Միճձի, որ հոն կը գտնուէր, շաբթուս սկիզբը մայրաքաղաքս դարձաւ։ Կրուսի թէ այս երկու փաստաբանաց հրթռնկը կը վերաբերի Քամենտայի ժառանգորդաց մինչև ի մօտոյ տեղի ունենալիք դատին։

ԱՆՁՆԱՍՊԱՆՈՒԹԵԱՆ ՓՈՐՁ.—Երէկ առաւօտ, ժամ 1ին, կամուրջէն Գալատիոյ ուղեւորող չոգենաւուն մէջէն տարիքոտ թուրք կին մը ծով նետուեցաւ Սարայբուրնի մօտ։ Նաւավար մը ազատեց զայն։ Կնոջը գրպանէն գտնուեցաւ քարով լեցուն տոպրակ մը, որ ցոյց կուտար թէ կինը հաստատապէս որոշած էր մեռնիլ։ Այս անձնասպանութեան փորձին չարժառիթը ազքատութիւնն է։

ԱՔԻՒՆԻ գինը զգալի բարձրացում մը կրելու վրայ է։

ԲԱՐԶի ձկնաբուծարանին տնօրէն Պ. Ժու�, որ հանրային պարտուց վարչութեան նախագահին հրաւիրմամբ մայրաքաղաքս եկած էր և յանձն առած է քննել Թուրքիոյ լիճերը, երէկ Սարիա ուղեւորեցաւ։

ԲԱՂԷՇԻ նահանգին մէջ քանի մը զառառակայ երկրագործք արմտեաց նուազութեան պատճառաւ արմտիքի պէտք ունենալով, կուսակալութեան դիմեր են։

ՀԱՄԱԶԳՈՒՑԻՆ անկիւնացի չէնքին մէկ մասին հիմերը չինուած են և չինութիւնք փութով առաջ կը տարուին։

ԱՍՊԱՍՏԱՆԷ։—Անասնաբուժական մասնայուն յանձնաժողովին նախագահ Մուզաֆֆէր փաշա ծրագիր մը մատուցանելով ի կայս. պալատ, առաջարկած է յարմար դատուած տեղերու մէջ ասպատաններ հաստատել՝ ֆրանսական նոր դրութեամբ ձիեր հասցնելու համար։

ԿՐԿՆԱԿ ԽՍՐԵԲԱՅՈՒԹԻՒՆ.— Անցեալ օր, քաղաքի խակատ նշանակութեամբը չիք պէյ մը Միրսիոր բաղնիքը կերթայ ի Լանկա։ Մեծ հոգածութեամբ լուացուելէ ետք, դուրս կելնէ լոգարանէն և սենեակ կը մտնէ հագուելու սրբուելու համար։ Վերջապէս արդուզարդը կը լմնայ և կարգը կուգայ բաստակը վճարելուն։ պէյը գրպանը կը խառնէ մեծ անձնվստահութեամբ։ յանկարծ դէմքը կպրպլի, գոյնը կը նետէ և սա բացագանչութիւնը կարձակէ։

—Դրամապանակս չիկայ։

Ի զուր կը փնտռեն ատրին անդին, դրամապանակը չիկար։ պէյը վերջէն կը յայտարարէ թէ քիչ մը առաջ Բեազիմ պէյի ընթերցատունը գտնուելով, հոն ձգած ըլլալու է, և կը խնդրէ բաղնեպանէն որ սպասաւոր մը ղրկէ հետը մինչեւ ընթերցատունը։ Պէյը ճամբայ կելնէ ետին ձգած սպասաւորը որ ակնածութեամբ կը քայէ։ կը հասնին ընթերցատունը, որուն դրանն առջեւ կեցուցնելէ ետք սպասաւորը, պէյը ներս կը մտնէ ու նորէն դուրս կելնէ... ետեւի դռնէն։ Սպասաւորը երկար ատեն կը սպասէ։ յետոյ, համբերութիւնն հատնելով, ներս կը մտնէ և չատ փնտռտուքէ ետք չի գտնելով պէյը, իրողութիւնը կը յայտնէ ընթերցատան տիրոջը։ բայց ինչ օգուտ։ պէյը երեւան չելկար։ հիմա կ'ինչ ընէր խեղճ սպասաւորը, ճար, չիկար ետ դառնալու էր։

Դառնանք բաղնիք։

Հագգը պէյ անուն անձ մը, որ նոյն պէս հոն գացած էր լուացուելու, երբ իր սենեակը կելնէ և հագուելէ ետք ստակ վճարել կուզէ, դէմքը կպլայլի, գոյնը կը նետէ, ճիշդ չիք պէյին պէս։ բաղնեպանը, չուարած, ճակատագրային բան մը կը տեսնէր իր այն օրուան յաճախորդներուն... զրպաններուն մէջ։ Շատ կը փնտռեն։ երկու հարիւր լիրան դրուշ եւ հին զրամներ անհետ եղած էին։ Ահա այդ ընդհանուր չփոթութեան պահուն է որ ետ կը դառնայ սպասաւորը և եղելութիւնը կը հաղորդէ բաղնեպանին, որուն միտքին մէջ լոյս մը կը ծագի յանկարծ։ այն չիք պէյը, ոչ միայն չէր թոցած իր դրամապանակն այլ և ուրիշ մէն ալ հետը տարած էր։ Վերջապէս Հագգը պէյի հետ գտնուող բարեկամ մը ստակը կը վճարէ և կելնեն կերթան, ոստիկանութեան իմաց տալու։ Երկու օր ետքը, յիշեալ սպասաւորը բաղնիքին դուռը կեցած պահուն ի՞նչ տեսնէ, ա՞ն, չիք պէյը։ անմիջապէս վրան կը վազէ և օձիքէն բռնելով ներս կը նետէ բաղնիքէն։ Բաղնեպանը կը հարցաքննէ զայն, որ կը խոստովանի իր խաբեբայութիւնը և կը խնդրէ որ իրեն չտան ոստիկանութեան, ինք տրամադիր ըլլալով ընտակը վճարելու։ Պարտաւորէակ մը առնուելէ ետք, ոստիկանութեան կը յանձնուի չիք պէյը։

ՔՕՆՔՕՐՏԻՈ

Վաղը, կիրակի, ցերեկեայ ներկայացում մը պիտի տրուի ի Քօնքօրտիա, Զիկ-Զակ խումբին և Թատրոնին բոլոր դերասաններուն ու դերասանուհիներուն կողմէ, որք պիտի ներկայացունեն Քանդօֆֆա, պուլէր և այլն։

Տես չորրորդ երես ԲՈՒՆԹԱՆի մեծ վաճառատան ծանուցումը։

ՀԵՌԱԳԻՐ

ՊԵՐԼԻՆ, 4 Մայիս. — Կոմս Քաբրիվի հետեւեալ խօսքերն ըսաւ Ռայխսթակի մէջ, զինուորական նոր օրինագծին վրայ յանձնաժողովոյ մերժողական տեղեկագրին վիճաբանութեան առթիւ։

«Համոզուած ենք թէ Գերմանիոյ խաղաղութեան ժամանակի զօրաց այժմեան թիւն անբաւական է։ Ո՛չ մէկ զօրավար կրնայ պնդել թէ մեր զօրութեանց արդի վիճակին մէջ կրնանք նոյնքան լոյս ունենալ յաղթութեան օրքան 1870 են։ Այժմէնիս աւելցնելու պէտք ունինք՝ ի պահպանութիւն խաղաղութեան։ Գերմանիոյ գոյութիւնն, ապագայն և պատիւը խնդրոյ առարկայն են։ Ծարձակողական համար բաւական այժ պէտք է ունենանք։ Գերմանիա պարտի պաշտպանել զկայսր-Լուսէն։ Այդպէսցիք մեր եղբարք են։ Ատօնեալ եմ յայտարարել թէ (կաթոլիկ կուսակցապետ)—Պ. Հիւնէի բարեփոխեալ զինուորական ծրագիրն ընդունելի լուծում մը կը նկատենք խնդրոյն։

ԼՈՆՏՈՆ. —Անգլիոյ Պանքան իւր զեղչի սակն 100ին 2 1/2 էն 3ի բարձրացուց։

ՄԱՆՀԱՅՄ. — Նախկին ճիզուիտ կոմս Հէօնսբրէօխ, որպ յօդուածը ճիզուիտական Միաբանութեան վրայ մեծապէս ուշադրութիւն գրաւած էր, քանդրիքի ենթարկեցաւ։

ԱՅՍ ՕՐՈՒԱՆ

ՓԱՐԻԶ, 5 Մայիս.—Պ. Վէյյէ Տիւֆրէչա Սելանիկի հիւպատոս կարգեցաւ։ Սերբատիոյ գեր-հիւպատոս Պ. Սէոն Եանեսի, Տրապզոնի գեր-հիւպատոս Պ. Կիյյուա Սեբաստիոյ, Իզմիրի հիւպատոսարանի թարգման Պ. Այրիք Մուսուլի և Հռոդոսի գեր-հիւպատոս Պ. Սիրիլի Պրուսայի գեր-հիւպատոս անուանեցան։ Կ. Պոլսոյ դեսպանատան Ա. քարտուղար Պ. Պուկարէլ Պոկոդայի (Հարաւային Ամերիկա) երրորդ կարգի դեսպան անուանեցաւ։

ՊԵՐԼԻՆ.— Զինուորական օրէնքի վիճաբանութիւնը կը չարունակի։ Կաթոլիկ կուսակցապետին բարեփոխիչ առաջարկը կը տարամարդէ թէ ամեն տարի փոխանակ 60,000 զօրք աւելի զրուելու՝ 53 հազար զօրք աւելի պիտի գրուի, այնպէս որ 2ի/2 տարիէն 13,000 զօրք միայն պակաս գրուած պիտի ըլլայ կառավարական առաջարկէն։ — Կայսրն արդէն հաւաներ է Թայխսթակի լուծման։ Կոմս Քաբրիվի յայտարարից թէ կաթո

» » » Ա.	56
» » » Բ.	34 25
» » » Դ.	23 25
Ցամ. փոխառութիւն 1871	99 25
Փոխառութիւն 1877 (Էֆֆոնտ Լոնտ.)	96 25
Պանք Ոթոման	43 87
Այսգնի երկաթուղի	16 50
Գասպայի երկաթուղի	13
Եգիպտական միացեալ (իւնիֆիդէ)	100 20
» առանձ. (բրիմիլիէ մէջ) 1890	— —
Տօնմանիալ (փոխառ. Ռոչիլդ)	106
Փոխանակութիւն Փարիզի վրայ	25 386
ՊԵՐԼԻՆ, 3 Մայիս	
Օսմանեան երկաթուղի	94 50
Օսմ. Ըմժի	190
Փոխանակութիւն Լոնտոնի վրայ	20 315
» Փարիզի »	80 90
ՎԻԵՆՆԱ, 5 Մայիս	
Փոխանակութիւն Լոնտոնի վրայ	123 30
» Փարիզի »	48 85
Օսմանեան Ըէմիի բաժնեթուղթ	182
» երկաթուղի	51

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

ԿԵՆԴՐՈՆԱԿԱՆ ԳՐԱՎԵՃԱՌՈՒՄՈՎ ՅԷՂՈՒ

ՎԱՃԱՌՈՒՄ ԵՆ ՀԵՏԵՒԵԱԼ ՀԱՅԵՐԷՆ ԳՐՔԵՐԸ

Աղայեան Ղ.—Յարութիւն եւ Մանուէլ, վէպ, գինն է 1 ռ. 20 կ. ճանապարհի ծախքը 20 կ։ —Բանաստեղծութիւններ, գին 1 ռ. 50 կ. ճան. ծ. 25 կ։

Աղանեան Գիւտ Քահ.—Դիւան պատմութեան, 1780-1834, շրեղ տպագրութիւն, Յովհաննէս Ը. Կաթողիկոսի լուսանկար մեծադիր պատկերով, գին 2 ռ. ճ. ծ. 30 կ։ — Դաղթը, գ. 10 կ. ճ. ծ. 2 կ։ —Կեանքի դպրոցը Դիրէնսի [Քարտմ.] գ. 1 ռ. ճ. ծ. 25 կ։ —[Թարգմ.] Ակտէա, վէպ գին ցունաց եւ Հռոմմ. կեանքից, գ. 1 ռ. ճ. ծ. 15 կ։—[Թարգմ.] Զէնտէրոսնի ժառանգը, վէպ. գ. 1 ռ. ճ. ծ. 25 կ։—[Թարգ.] Պրոֆ. Բոգդանովի՝ Արծուի մոնոմանները, գ. 5 կ. ճ. ծ. 2 կ։—(Թարգմ.) Երրորդ ոսկի, առակ Լակիֆէի, գ. 10 կ. ճ. ծ. 2 կ։ —[Թարգմ.] Գիւղի սուրբը, գ. 10 կ. ճ. ծ. 2 կ։

Բարխուտարեան Մակար Վ.—Ադուանից երկիր եւ Դրացիք, գ. 1 ռ. ճ. ծ. 25 կ։

Բեռնուդեան իշխան Կոստ.—Ծուխ. Եկեղեցական-ծխական հոգաբարձութեան կազմակերպութիւնը, գ. 15 կ. ճ. ծ. 2 կ։

Գիւլզատեան Ս.—Ցիրդուսիի Շահնամէ, գ. 60 կ. ճ. ծ. 20 կ։

Եղիշէ.—Դպաբաղ, գ. 1 ռ. ճ. ծ. 25 կ։—Աշխարհաբար, Քարտմ. Հ. Ղուկասեան, գ. 60 կ. ճ. ծ. 25 կ։

Երէցեան Ա.—Վենետիկի Մխիթարեանք, գ. 1 ռ. ճ. ծ. 20 կ։ —Ներսէս Ե.ի կենսագրութիւնը, գ. 1 ռ. ճ. ծ. 20 կ։

Թաղիադեանց Մ.—Եղերերգութիւնք Թանկայ, գ. 40 կ. ճ. ծ. 15 կ։

Դրամտի Ընտանիք, գ. 60 կ. ճ. ծ. 25 կ։ — Սիլաք եւ Սամուէլ, գ. 50 կ. ճ. ծ. 20 կ։

Կոմս.—Խնամատարութիւն երախայից, գ. 60 կ. ճ. ծ. 30 կ։

«Կռունկ» ամսագիր.— 4 տարուան գ. 7. ռ. ճ. ծ. 2 ռ։

Ղուկասեան Հ.—Բողոքականութիւնը Կովկասոյ այոց մէջ, պատմ. տեսութիւն, գ. 50 կ. ճ. ծ. 15 կ։

Միանսարեանց Մ.— Քնար, գ. 2 ռ. 50 կ. ճ. ծ. 40 կ։

Մուրացան.—Հայ-Բողոքականի ընտանիքը, գ. 40 կ. ճ. ծ. 15 կ։

Յարութիւնեան Իս.— Հայոց գիրը, բազմաթիւ նկարներով, գ. 1 ռ. 50 կ. ճ. ծ. 25 կ։

Նէբսպիր.—Զո ը տեղը մեծ աղմուկ, գ. 50 կ. ճ. ծ. 15 կ։

Նիրվանզատէ.— Զուր յոյսեր, վէպ. գ. 1 ռ. ճ. ծ. 20 կ։ —Արամին, վէպ. գ. 75 կ. ճ. ծ. 25 կ։

Ուիդա.—Յեց, վէպ. Քարտմ. օր. Մ. Մատինեան, գ. 80 կ. ճ. ծ. 30 կ։

Պոշեան Պ.—Սօս եւ Վարդիթերդ, գ. 1 ռ. 50 կ. ճ. ծ. 40 կ։

Ձէյմս Հարթիլդի կենսագրութիւնը, գ. 60 կ. ճ. ծ. 15 կ։

Ճորճ Ստէֆենսընի կենսագրութիւնը, գ. 1 ռ. ճ. ծ. 25 կ։

Սարգսեան Ս.— Ագուլեցւոց բարբառը, լեզուագիտ. տետ. գ. 2 ռ. ճ. ծ. 25 կ։

Նոր Նախիջեւանի պատմութիւնը, գ. 30 կ. ճ. ծ. 15 կ։

Սպէնսէր.— Մտաւոր եւ ֆիզիքական դաստիարակութիւն, գ. 1 ռ. ճ. ծ. 25 կ։

Ստեփանէ Խ. Ծ. Վ.— Խորենացու աշխարհաբար Յարմանութիւնը, գ. 1 ռ. 50 կ. ճ. ծ. 40 կ։

Տատիշվիլի. — Հայերէն նշանագրեր ձեռագրերի համար, գ. 75 կ. ճ. ծ. 15 կ։

Տիգրանեան.—Բժշկարան՝ բառարանով, գ. 2 ռ. ճ. ծ. 40 կ։

Տուլզիէվ. — Սիրոյ երգը, Քարտմ. օր. Մ. Մատինեան, գ. 40 կ. ճ. ծ. 10 կ։

«Փորձ» ամսագիր.— 5 տարուան 25 ռ. ճ. ծ. 5 ռ։ Առաջին տարին 10 ռ. ճ. ծ. 2 ռ։

Բիշմիշեան Ա.—Օրիորդ Բերոյեանց, Կոմէդիա, 50 կ. ճ. ծ. 15 կ։ —Բոյսերի մեծաբանը, ընագիտ. 15 կ. ճ. ծ. 2 կ։ —Դրօշօ եւ կլուկի շուրջը, պատկեր, գ. 30 կ. ճ. ծ. 4 կ։

Վճարումը լինում է ռուսական ռուբլիով կամ ֆրանսական ֆրանկով։

Դիմել Tiflis Librairie Centrale.

543 2—3

ԿՐՕՆԱԿԱՆ

ՏՕՆ ԵՐԵՒՄԱՆ ՍՐԲՈՑ ԽԱՉԻ

Վաղիւ է տօն երեւման սրբոյ Խաչի։ Որքան որ բոլոր ուղղափառ հայրապետները կը ջանային ջնջել Արիոսեան աղանդն, այլ ապարդիւն կը մնային ամէն ջանք ու աշխատութիւն, վասն զի 351—352 թուականին իշխանութիւնք Արիոսեան վարդապետութեան յարած էին, և զայն կը քաջալերէին։ Այսպէս երբ քրիստոնեայ եկեղեցին այսօրինակ ծանրագոյն տագնապի մէջ էր, և Քրիստոսի բանաւոր հօտը կը տառապէր և այս հօտին հովիւներն ահեղ ճգնաժամի մէջ կային, ահա յանկարծ մեծ հրաշք մը կը գործուի Յերուսաղէմ։

Այս հրաշքի համբաւն անդէն իսկ կայծակի արագութեամբ կը տարածուի ամէն ուրեք և բոլոր աշխարհք կը դողայ, վասն զի այս հրաշք կը կատարուէր ի տեսիլ ոչ թէ միայն Քրիստոնեայ հաւատացելոց, այլեւ նոյն իսկ Քրիստոնեայ ազանդաւորներու, Հերետիկներու և կռապաշտներու։ Այս հրաշքն էր երեւումն սրբոյ խաչին, որ Գողգոթայէն մինչեւ ձիթենեաց լեռը բարձրանալով՝ լուսեղէն կը փայլի քանի մը ժամ։ Այնքան լուսաւոր կը պայծառանայ, մինչ զի արեւուն լոյսն իսկ խաչին ճառագայթներէն կ'գրգռանայ։

Խաչի այս ճաճանչագեղ երեւման բոլոր հանդիսատեսները, էրիկ ու կնիկ, մանչ ու աղջիկ, ամբոխաբակ բոլոր ժողովուրդ յապուշ կը կրթին, և ի ծունր խոնարհելով արտասուագին պատանօք բազկատարած կը հայցեն աստուածային օրհնութիւն, շնորհապարտ լինելով առ այն ճշմարիտ Աստուած, որ այսքան մեծաւ փառօք քրիստոնէութեան անունը կը նովրոգրէր։ Ըստ եկեղեցական Պատմութեան և մեր Ցայսմաւուրի, նոյն օրն հարիւր հազար հոգիներ կը հաւատան ի տէր Յիսուս Քրիստոս և կը մկրտուին յանուն սուրբ Երրորդութեան։

Սուրբն Կիւրեղ, եպիսկոպոս Երուսաղէմի, սոյն փառահեղ սքանչելիքն ու կատարուած հրաշքներն ի գիր առնելով՝ իբրեւ թուղթ վկայութեան կը յղէ առ Կոստանդ կայսր։ Սոյն թուղթն է որ վաղիւ Անդաստանի Աւետարանէն առաջ կը կարդացուի մեր եկեղեցւոյ մէջ։ Ի յիշատակ այս մեծ հրաշքի՝ ասն սահմանուեցաւ, զոր Հայք կը կատարեն անփոփոխ կարմիր կիրակին յաջորդող կիրակին որ է վաղուանն։ Հիներն, այսինքն մեր նախնիք, կ'երեւի թէ այս վաղուան կիրակին ալ կը կոչէին Կապոյտ կիրակի, այլ այս բառն այժմ չնշուած է Օրացոյցներու մէջէն, ինչպէս արդէն չնշուած են Կանաչ ու Կարմիր բառերն Տօնացոյցի մէջէն և Օրացոյցներու մէջ միայն տակաւին կը յիշուին։ Իսկ թէ ինչո՞ւ ճերմակ ու գեղին բառերն չէր արուած միւս կիրակիներուն, յայտնի չէ։

ՆԱՀԱՊԵՏ

ՀԱՅ ՏԻԿՆՈՋ ՄԸ

ԳՈՐԾՈՒՆԷՈՒԹԻՒՆը

Զատիկ է։ Աւագ շաբթուան եկեղեցական հոգեւոյց արարողութեանց վրայ կը խոկամ սակայն Բերայի աղմկալից կեանքէն տարտկացած եմ արդէն։ Ղալաթիոյ մեր բեռնակիր եղբարց մեծաժխոր ամբոխին մէջէն կառքի անիւները կը սահին արագ և կը հասնիմ Օրթագիւղ։

Հոս ոչ գոռ գոչում կայ, ոչ ամբոխ։ Հո՛ս է հանգրուան յոգնած ուղեւորներու, կայան՝ պարտասած մարմիններու։

Կ'երթամ ոլոր մոլոր ուղիներէն անցնելով, ծովեզրէն միշտ դէպ ի վեր բարձրանալով։ Վերջապէս կը հասնիմ այն տունը, ուր ուղղուած էին զառիվայրէն յոգնաբեկ քայլերս։

—Լիֆէնտին այցելութեան գացած է։

Տիկնոջ իրեն սովորական քաջալերութեամբ կը պատասխանէ անձամբ իր տան հիւրը։ կը խօսինք օրուան դէպքերու, գրական, գիտական նիւթերու վրայ։

Տիկինը կը ներկայացնէ իր միակ զաւակը, երեք տարեկան կայտառ, կարմրագեղ աղջիկը։

Հայկուհիին կառաջարկուի երգել։ Ցունական երգ մ'է կամ խաղ մը անշուշտ, կրնամ մտովի։

Եւ ահա մանկիկն Հայկուհի ոտքի վրայ, ձեռքը զգանցին, կ'սկսի երգել մանկական կցկտուր այլ հաճոյալիր արտասանութեամբ։

Շո՛ւտ վազենք, ցատկրտենք ցնծութեամբ, երգե՛նք...

Կարծիքս բոլորովին հակառակը տեսնելով, կառնում մանկիկը գրկս մէջ, կը սեղմեմ կսիթգին, և խանդաղեղ համբոյրներով կը վարձատրեմ Հայկուհին, մանկապարտէզի զեփիւռովը ծածանող մարմին ու սրամտութեանը յարգ ընծայելով։

Եւ ահաւասիկ նոր նիւթ մը խօսակցութեան։

—Տիկին, կարծեմ օրիորդիկը մանկապարտեզ կը յաճախէ։

—Այո՛, այն մանկապարտէզը որ Հռիփսիմեանց վարժարանին մէջ հաստատուեցաւ այս տարի, տիկին Մարբուհի Նորատունկեանի նախաձեռնութեամբ ու գլխաւոր հոգածութեամբ։

—Ի՞նչ կերպով, կ'աղաչեմ, քիչ մը տեղեկութիւն չնորհեցէք ինձ այդ մասին։ Հաւատացէք, շատ կը հետաքրքրուիմ։

—Այդ մանկապարտէզին մէջ այժմ կը մարզուին 30ի չափ փոքրատի մանկիկներ՝ երկու բանիրուն վարժուհիներու մշտատեւ հոգածութեան տակ։ Առոնց վրայ աւելցուց այցելու ուսուցիչ-տեսչուհիի մը մայրագորով հսկողութիւնը։

—Ուրեմն տիկին Նորատունկեան խնամակալուհիի դեր կը կատարէ Օրթագիւղի մանկապարտէզին համար։

—Այո՛, բարերար խնամակալուհիի մը դերը։ Տիկին Նորատունկեան խնամակալ մ'է որ բարոյապէս օգնելով մանկապարտէզին՝ չաբաթական 2-3 այցելութեամբը կը քաջալերէ գործողներն ու տանիկները, և բարերարուհի մը՝ նիւթական զոհողութիւններ ընձեռող։

Ու այնպիսի նկարագրութիւն մը կ'ընէ այդ ազնուափայլ տիկնոջ կրնալ անձնուէր գործունէութեան, խնամքին ու եռանդին, մանուկներուն վրայ տածած հոգածութեանը, որ մոքիս մէջ իսկոյն կը նկարուի պատկեր մը օրինակելի տիկնոջ։ Եւ կը մտածեմ իրաւի թէ այսպիսի եղական անձնուիրութիւններ շատ աւելին կրնեն ու չատ աւելի օգտակար կը հանդիսանան քան մեր ուսուցչական ժողովները։ Ապրին այն տիկիններ որք ժամանակ գործունէութեամբ հանրութեան օգտակար կը հանդիսանան այսպէս։

ՅԱԿՈԲ ԲԱԴԻԱՏՈՒՆԻ

ԼՈՆՏՈՆԻ ՈՒՍԱՆՈՂՆԵՐԸ

Խորհելով թէ Լոնտոնի նախակրթարանաց մասին առանձին յօդուած մը կարելի է հանութեամբ կարդացուի դպրոցական խնդիրներով հետաքրքրուողներէ՝ այս գրութեան մէջ նախակրթարաններու ուսանողաց մասին բան մը չեմ գրեր, յաջորդ յօդուածի մը պահելով խօսել Լոնտոնի նախակրթարաններու մասին։

Չեմ գիտեր թէ ընթերցողաց չատ որոշ գաղափար մը տուած պիտի ըլլա՞մ, երբ ըսեմ թէ Լոնտոնի ուսանողաց թիւը պարզապէս լեգէոն մ'է։ Դպրոցներու մասին բուռածներէ արդէն գիւրին է հետեւցնել թէ ուսանողաց թիւն ալ խիստ մեծ ըլլալու է։

Այս տեղի նշանաւոր գոլէճները մեծ մասամբ գերեկայ են։ Գիլերթիկ դպրոցներու թիւն համեմատապէս փոքր է։ Որչափ որ կրցի ստուգել, Աստուածաբանական վարժարանք այս մասին կը կազմեն գլխաւոր բացառութիւնը։ Աստուածաբանութեան ուսանողք սովորաբար կը բնակին իրենց ուսած դպրոցներու յարկին տակ։ այս է օրէնքը՝ աստուածաբանական ուսանողներու համար, մինչ բացառութիւնը՝ բժշկական ուսանողաց համար։ Ինծի չկրնար այդ իրողութեան պատճառը փնտռել։ բայց և այնպէս առանց գժուարութեան կարելի է համոզուիլ թէ տարբեր ճիւղերու ուսանողաց նպեթական վիճակը թերեւս լուծէ հանելուկը։ Գաղտնիք մը չէ այդէն թէ աստուածաբանական ուսանողք ուսանողներու ամենէն բարեկեցիկ դասուն չեն պատկաներ, մինչ, ամեն մարդ գիտէ (խօսքս Լոնտոնի վրայ է), թէ բժշկական ուսանողք նիւթական տեսակէտով ամենէն բարձր դիրքը կը բռնեն ուսանողական աշխարհի մէջ։

Ակներեւ է կարծեմ թէ ուսանողի մը դպրոցական համագումար ծախքը ամենէն հաւատ վիճակին մէջ պահելու համար գիլերթիկ վարժարանաց դրութիւնը չեր մապէս յանձնարարելի է։ Գիլերթիկի ուսանողը կարգ մը ներքին կանոններու ենթակայ է, մինչ ցերեկոթիկ ուսանողն ինք տէրն է իր սենեկին։ ինք է որ կը գծէ կանոններ իրեն համար և ինք է որ ուզած տունը կը շիզի անոնցմէ։

Գիլերթիկ ուսանողին կեանքը ամեն տեղ քիչ թէ շատ միօրինակ է։ Առաւուն՝ զանգակին ձայնովը անկողինէն դուրս, ճաշարանէն ներս, սերտարանէն դասարան, և այսպէս մինչեւ վերջը։ Իրաւ է որ անխախտ ճշդապահութիւնը գիլերթիկ ուսանողին համար միշտ ամենէն հաճելի բանը չէ։ և սակայն շուտ կը վարժուի։ եւ առանց գդալու և խորհելու կը հպատակի դպրոցին ամենէն խիստ կանոններուն։ Գիլերթիկի ուսանողը շատ աւելի սերտիւ կը կապուի իր ընկերներուն հետ քան թէ ցերեկոթիկն։ Եւ թերեւս դպրոցին վրայ գիլերթիկին ունեցած սէրը միւսէն աւելի է։ դպրոցը երկրորդ տուն մը կը դառնայ իրեն։ քանի մ'ոչ որ ալ ըսուի՝ ուսել եւ պառկիլ տան մը պայմաններն են չատերու համար։ Լոնտոնի ուսանողներէ փոքր մաս մը միայն կը վայելէ գիլերթիկ վարժարանաց առաւելութիւններն։ Մնացեալ ուսանողաց կեանքն ուսումնասիրել՝ չափազանց չահեկան է, գէթ անոնց համար որք ուսանող են կամ եղած են։

Ցերեկոթիկ ուսանողաց մասին հարկաւ կարելի է գծել իրարմէ բոլորովին տարբեր պատկերներ։ Եւ սակայն հոս կ'առնեմ սովորական ուսանող մը, ոչ չատ բարձր, ոչ ալ չատ ստորին։ միջին դասակարգէն մէկը։ և ինծի ամենէն աւելի ծանօթ ուսանողաց կեանքը նկարագրելու համար, պիտի առնեմ բժշկական ուսանողը։

Լոնտոնի բժշկական ուսանողն ի հարկէ քիչ թէ շատ կարողութեան տէր մէկը ըլլալու է, թէ՛ նիւթապէս և թէ մտաւորապէս։ ստեղի համար ընդունուած բան մ'է սա, որուն մասին աւելի երկարելու պէտք չկայ։ Եւ հոս յիշեմ թէ կան երկու կամ երեք բժշկական գոլէճներ որք ունին որոշեալ թիւով ուսանողաց համար բնակութեան մասնաւոր չէնքեր։ Սա ալ սակայն բացառութիւն է և ոչ կանոն բժշկական ուսանողաց համար։

Մեր ուսանողը կը վարձէ երկու սենեակ, սովորաբար՝ յատակած դպրոցին մօտերը և կարելի եղածին չափ հանդարտիկ թաղի մը մէջ։ Այս սենեակներէն մին իր ուսումնասրահն է։ միւսն ալ ննջարանը։ Եթէ բարեբաղդութիւն ունեցաւ լաւ ընտանեքի մէջ ելնալ, ան ատեն շատ աւելի երջանիկ կ'ըլլայ հարկաւ։ Զարմանալի է թէ տան անդամներն ինչքան մտերմութեամբ կը վարուին հետը։ կամաց կամաց իրենց տան մէկ անդամին չափ խնամք եւ սէր կը ցուցնեն անոր, մանաւանդ երբ աղջիկներ գտնուին այդ ընտանեքին մէջ։ զի վեպերէ դուրս ալ երբեմն կը պատահի որ վարձակալ ուսանողն ընթացքը աւարտելէ վերջ հեռը կը տանի սիրոյ գրաւոյ աղջիկը։ Բայց այս տեսակ դիպուածներ հազուագիւտ են բժշկական ուսանողին համար, քան զի՝ իր բարձր է։

Նախաճաշը ըրածին պէս, տունէն կը բաժնուի մեր ուսանողը, ներկայ գտնուելու համար առաւօտեան դասախօսութեանց։ կէս օրին տուն չդառնար։ ճաշը դուրսը կ'ընէ, եւ կամ դպրոցի ճաշարանին մէջ։ իրիկունը ճաշը կ'ընէ իր սենեակը։ ապա կը սկսի երեկոյեան սերտողութիւնը, որ կը տեւէ երկուքէն հինգ ժամերուն մէջ։ Գիտեմ ուսանողներ որք երեկոյեան ճաշէն վերջ ութը ժամ անընդհատ կ'աշխատին, քննութեանց մօտերը։ Բժշկական ուսանողը (և այս մասը ապահովաբար կը բոնայ յարմարիլ միւս ուսանողաց ալ) օրը առաւօտեան հինգ ժամ զուտ սերտողութեան կուտայ։ Դպրոցին դասախօսութեանց և հիւանդանոցի գործերուն տրուած ժամանակը այդ հաշուէն դուրս է հարկաւ։ օրական հինգ ժամ անհրաժեշտ է պարապիլ իր գրքերովը միայն։ Այս է հաւատարիմ և գործէն հանկցող ուսանողի մը ընթացքը։ Թէեւ անշուշտ կարգ մը ուսանողաց համար ժամանակ և դրամ նշանակութիւն չունին։ Ասոնց գոյութեան գերագոյն վաճառն է վայելել կեանքը, իբրեւց հակցած կերպովը։

Շատ անգամ քանի մը ուսանողներ միանալով կը վարձեն սենեակներ։ Այս դրութիւնն ալ՝ ամեն բանի պէս՝ ունի իր լաւ ու վատ կողմերը։ Թելացի և խոհեմ ուսանողներու միութիւնը իրարու համար քաջալերական կրնայ ըլլալ։ Նոյն ատեն թերթախաղի և ուրիշ զուարճութեանց փոքր ութիւնն ալ մեծ է։

Կարճ խօսքով, այս է աւասիկ ցերեկեայ ուսանողին կեանքը։ առտուն կանուխ զրպրոց երթալ։ երեկոյին տուն վերադառնալ։ ցերեկուան ճաշէն զատ մնացեալ ճաշերը բնակած տանը մէջ ընել և բնաւ պէտք չունենալ համակերպելու ընտանեկան օրէնքներու։ ըսել կուգեմ թէ կրնայ ճաշի հրաման տալ ուզած ատենը։ դուրս ելլել և ներս գալ երբ որ կամի։ ինք իր գլխուն տէրն է։ Եթէ ծնողքը Լոնտոնի մէջ կը բնակին, ան ատեն հարկաւ ուսանողը պէտք եղած մասը մուրը փոփոխութիւնները կը մացնէ իր ընթացքին մէջ։

Զբօսանքի համար չատ մը պատեհութիւններ ունի ուսանողն՝ գիլերթիկի թէ ցերեկոթիկ։ Ամեն դպրոց ունի մարզանաց ակումբներ և ուղղը կրնայ մասնակցիլ մարմնային կրթութեանց։ Այս մասին տարբերութիւն մը չկայ գիլերթիկին և ցերեկոթիկին միջեւ։ և ամեն ուսանող չիտակը կը ջանայ մասնակցիլ իր դպրոցի խաղերուն, որովհետեւ ասոնք մեծապէս կը նպաստեն ուսանողին կեանքի առոյգութեանը և երջանկութեանը։

Եթէ Լոնտոնի թատրոնները չըլլային, ուսանողաց մեծագոյն մասին համար զուարճութեան դուռ մը գոցուած պիտի ըլլար։ Անձնապէս ես թատրոնի դռնէն ներս մտնելու փափաքը չեմ զգացած դեռ, ընութեանս մէկ զօրաւոր կամ տկար կողմը ըլլալու է այս։ Գիտեմ սակայն թէ չատ մը ուսանողներ չաբթուան աշխատութենէն վերջ թատրոնի մէջ կերթան փոխոխութիւն և զուարճութիւն փնտռելու։ Ուսանողին համար չատ անգամ չաբաթ իրիկունը թատրոնի ժամադրութիւն ըսել է։ Եւ ասոր համար ալ չեմ զարմանար, երբ կը դիտեմ թէ ադոնցմէ ոմանք ամբողջ կիրակի օրը սերտողութեամբ կանցնեն։ Կան հարկաւ բարեպաշտ ուսանողներ ալ որ կիրակի օրը դասագիրքն երես չեն տեսներ և կը կատարեն իրենց կրօնական պարտականութիւնն ամեն քրիստոնէի պէս։ Իմ ուսանողական փորձառութենէս գտնելով պիտի ըսեմ թէ չաբթուան մէջ վեց օր աշխատիլ բաւական է ամէն ուսանողի համար։ Բայց ընականաբար երբ չաբթուան օրերու ընթացքը և պաշտօնը չբջենք, այն ատեն մեր ընթացքի մէջ եւս փոփոխութիւններ մացնել կը փորձուինք։

Գանի մը խօսք ալ Լոնտոնի ուսանողին ծախքերուն մասին։ Հոս դարձեալ առնենք միջին դասի ուսանող մը։ Վերը ներկայացուցած մեր ուսանողին տունը երկու սենեակ, երբեմն սակայն մէկ դպրաձակ սենեակով ալ կարելի է երջանիկ ըլլալ։ Ապրուստի համար ուսանողը պէտք ունի ամսական վեց սոկիի։ Կրնաք բոլորովին վստահ ըլլալ թէ ան ճշդիւ կը ներկայացնէ «միջին» դասը։ Ամսական վեց սոկիով ուսանողը կրնայ ապրիլ բաւական հանգիստ և բարեկեցիկ։ լաւ սենեակ վարձել պատուաւոր թաղի մը մէջ, հոն կամ ուզած տեղը ընել ճաշը։ Ինքզինքը գիտցող ուսանողն համար ամսական վեց կամ եօթը սոկին բաւական ըլլալու է ապրուստի համար։ Բարիզէ եկող ուսանողներ կը վստահցնեն զիս թէ ապրուստի մասը հոնկէ չատ աւելի ածան է հոս։ Լոնտոնի մէջ ուսանողը կրնայ՝ ինչպէս ըսի արդէն՝ բնակած տան մէկ անդամին պէս վարուիլ Բանանչենէրի դրութեամբ։ մինչ կը լսեմ թէ Բարիզի մէջ առանկ սովորութիւն չկայ։ Հո՛ս միջին դասի բարեկեցիկ ընտանիք մը տանը սենեակներէն մի քանին յօժարութեամբ վարձու կուտայ ուսանողին և այսպէս ուսանողն ալ մասամբ կը վայելէ ընտանեկան յարկի օրհնութիւնները։ Կ'ըսեն թէ Բարիզի ուսանողաց մէկ մեծ մասը կը բնակի բարձր չէնքերու վերի յարկերն, առաջին կամ երկրորդ յարկ՝ վերէն հաշուելով, իսկ վեցերորդ կամ եօթներորդ՝ վարէն համրելով։ Հոս ես դեռ տեսած չեմ օդին մէջ այդքան բարձրացած ուսանողներ։ Բարիզի բժշկական ուսանող մը անցնելիքը քանի մը ամիս Լոնտոնի մէջ բնակելէ վերջ կ'ըսէր թէ Լոնտոնի մէջ ապրուստը Բարիզէն ածան է, և թէ կեանքը աւելի տնային ձեւ մը կ'առնէ հոս։ Գրիչով և թուղթով ամեն բան բացատրելիք այդ ընկերոջս հետ և վերջապէս սա եզրակացութեան եկանք թէ իրօք Լոնտոնի մէջ ապրուստը քիչ մը ածան է։ իսկ ուսմանց ծախքը չատ աւելի է հոս քան թէ Բարիզի մէջ։ Ընկերս՝ Բարիզի բժշկական ուսանող մ'էր։ ես՝ Լոնտոնի։ ուստի և ուսման այդ ճիւղի ծախքերը բաղդատութեան ղրունք և համոզուեցանք թէ Լոնտոնի բժշկական ուսանողը գոլոցի, քննութեանց և այլոց համար իր բարիզեան ընկերէն հարիւր սակիէ աւելի ծախքի մը ենթակայ է, առ նուազն։ Ուստի և իբրեւ վերջին եզրակացութիւն հաստատեցինք թէ Լոնտոնի բժշկական ընթացքը Բարիզինէն աւելի բազմածախս է։ Շատ մտրտամտութեանց չեմ մտներ հոս, ընթերցողները չձանձրացնելու համար։ Իսկ եթէ ընթերցողներուս մէջ գտնուին այնպիսիք որք կ'ուզեն աւելի որոշ գաղափար մը առնել Լոնտոնի ուսանողաց ծախուց և այլոց մասին, համարձակ կը պատասխանեմ իրենց մասնաւորապէս։ Լոնտոնի մէջ հինգ տարուց ուսանողական ժամանակաշրջանի մը մէջ հանդիպեցայ հայ ուսանողներու որք անխորհրդաբար եկած են հոս և մատնուած յետին ծայր խեղճութեան, որովհետեւ «ցատքելէ առաջ վար չեն նայած»։

Ուման ուրիշ ճիւղերու մասին չեմ երկարեր։ բայց թերեւս բոլորովին անօգուտ չըլլայ քանի մը բացատրութիւններ տալ այսպեղի բժշկական ընթացքի մասին, ըստ օրում հաւանական է որ հայ ուսանողներ ասկէ ետքը աւելի չատ գան Լոնտոն այդ նպատակաւ։ Լոնտոնի ո՛և է հիւանդանոցի մը և գոլէճի մը մէջ բժշկական ամբողջ ընթացքին (հինգ տարի կամ աւելի) հետեւելու համար կը պահանջուի 120-150 անգլ. սակի։ Քննութեանց համար՝ առ նուազն 25 սակի։ Քննութեանց համար տուած թիւս իրաւ որ սա նուազն է։ Լոնտոնի ուսանողաց մեծագոյն մասին առած վիպականին համար պէտք եղած գումարն է այդ։ իսկ եթէ դժբախտ ուսանողը չանցնի առ կամ ան քննութիւններէն, ան ատեն իւրաքանչիւր ձախող ձեռնարկի համար կը վճարէ 3-5 սակւոյ հաւասար գումար մը։ և նորէն կը փորձէ անցնիլ և այսպէս կը շարունակէ մինչեւ որ յաջողի անցնելու քննութիւնը։ կը մաղթեմ որ հայ ուսանողներ այս կարգի անհաճոյ փորձառութիւններ չունենան։ և սակայն ասանկ բաներ առաջուց գիտնալը իր օգտակարութիւնը կրնայ ունենալ ապագային համար։

Ցօգուտս փակելէ առաջ կարժէ յիշել թէ տասնի չափ հայ ուսանողներ կան հիմա Լոնտոնի մէջ, որք կ'ուսանին աստուածաբանութիւն, բժշկութիւն և դեղագործութիւն։ մի քանի պարոններ ալ կը ստանան նախնական կրթութիւն ապագային մասնաճիւղի մը հետեւելու դիտաւորութեամբ։

ԱՐՄԷՆ ԳՆՈՒՆԻ

Լոնտոն, 29 Ապրիլ

ԺԻՒՏԻՔ

Տիկին Ժիւտիք, հռչակաւոր երգչուհին, որ Պոլսեցիներուն այ ծանօթ է, ի մտոց պիտի երգէ Փարիզի Էյտորատօ նուագասրահին մէջ, ուր հրաւիրուած է տիկին Ամանի կողմէ, տնօրէնուհի Սքալաթի, Էյտորատօի և Ֆոլի Պէռժէռի։ Հետեւապէս, Վառիէթէի նախկին գոհարը, որուն համար յատկապէս այնքան հռչակաւոր օբէտէթներ յօրինուած էին, կը դառնայ հոն ուսկից սկսաւ իր արուեստը։ Ցայտնի է թէ Տիկին Ժիւտիք իր առաջին յաջողութիւններն Էյտորատօի երգեցիկ սրճարանին մէջ իսկ ունեցաւ։ Ուստի և իբրեւ վերջին եզրակացութիւն հաստատեցինք թէ Լոնտոնի բժշկական ընթացքը Բարիզինէն աւելի բազմածախս է։ Շատ մտրտամտութեանց չեմ մտներ հոս, ընթերցողները չձանձրացնելու համար։ Իսկ եթէ ընթերցողներուս մէջ գտնուին այնպիսիք որք կ'ուզեն աւելի որոշ գաղափար մը առնել Լոնտոնի ուսանողաց ծախուց և այլոց մասին, համարձակ կը պատասխանեմ իրենց մասնաւորապէս։ Լոնտոնի մէջ հինգ տարուց ուսանողական ժամանակաշրջանի մը մէջ հանդիպեցայ հայ ուսանողներու որք անխորհրդաբար եկած են հոս և մատնուած յետին ծայր խեղճութեան, որովհետեւ «ցատքելէ առաջ վար չեն նայած»։

Ուման ուրիշ ճիւղերու մասին չեմ երկարեր։ բայց թերեւս բոլորովին անօգուտ չըլլայ քանի մը բացատրութիւններ տալ այսպեղի բժշկական ընթացքի մասին, ըստ օրում հաւանական է որ հայ ուսանողներ ասկէ ետքը աւելի չատ գան Լոնտոն այդ նպատակաւ։ Լոնտոնի ո՛և է հիւանդանոցի մը և գոլէճի մը մէջ բժշկական ամբողջ ընթացքին (հինգ տարի կամ աւելի) հետեւելու համար կը պահանջուի 120-150 անգլ. սակի։ Քննութեանց համար՝ առ նուազն 25 սակի։ Քննութեանց համար տուած թիւս իրաւ որ սա նուազն է։ Լոնտոնի ուսանողաց մեծագոյն մասին առած վիպականին համար պէտք եղած գումարն է այդ։ իսկ եթէ դժբախտ ուսանողը չանցնի առ կամ ան քննութիւններէն, ան ատեն իւրաքանչիւր ձախող ձեռնարկի համար կը վճարէ 3-5 սակւոյ հաւասար գումար մը։ և նորէն կը փորձէ անցնիլ և այսպէս կը շարունակէ մինչեւ որ յաջողի անցնելու քննութիւնը։ կը մաղթեմ որ հայ ուսանողներ այս կարգի անհաճոյ փորձառութիւններ չունենան։ և սակայն ասանկ բաներ առաջուց գիտնալը իր օգտակարութիւնը կրնայ ունենալ ապագային համար։

Ցօգուտս փակելէ առաջ կարժէ յիշել թէ տասնի չափ հայ ուսանողներ կան հիմա Լոնտոնի մէջ, որք կ'ուսանին աստուածաբանութիւն, բժշկութիւն և դեղագործութիւն։ մի քանի պարոններ ալ կը ստանան նախնական կրթութիւն ապագային մասնաճիւղի մը հետեւելու դիտաւորութեամբ։

ԱՐՄԷՆ ԳՆՈՒՆԻ

Լոնտոն, 29 Ապրիլ

ԳՈՐԾԱՐԱՆ

ԱՏԱՂՋԵՂԻՆԱՑ ՈՒ ԿԱՀԿԱՀԱՍԵԱՑ

ՊԵՏՐՈՍ Էֆ. ՔՈԼՕԼԵԱՆԻ

Ի ՑԷՆԷ, Պոլսոյ Ճանապարհ, Ընդ. 18

Սոյն գործարանը, վարպետ արհեստաւորաց անարձնութեան ներքեւ, կը պատրաստէ առաղձագործութեան զանազան ճիւղերուն վերաբերեալ ամէն տեսակ նիւթեր, կոշկարուքը, գոգիներու և սենեակներու յատուկ տարատեսակ (Քուրէֆ) և այլու Նոյնպէս ամէն տեսակ փայտի վրայ բարակ փայտ փակցնելու (Ք

ՀՐԴԵՀԻ ԵՒ ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

322

ԳՈՐԾ ՊՐԻԹԻՇ ԵՒ ՄԷՐՔԸՆԹԱՑԻ — ՆՈՐԹՀՐԷՆ ԵՂԵՌՄԱՆ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽՈ Անգլ. Ոսկի 3,000,000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 10,695,969
ՀԱՍՈՅԹ 1891 ՏԱՐԻՈՅ 2,650,872

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽՈ Անգլ. Ոսկի 3,000,000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 4,076,900
ՀԱՍՈՅԹ 1891 ՏԱՐԻՈՅ 1,076,800

Ընկերութիւնքս Պոլսոյ մէջ ունեցած Միացեալ Գործակալութեան միջոցաւ Հրդեհի դէմ ամէն կարգի վտանգաւոր ապահովագրութիւններ ի գործ էր դնեն չափաւոր գնով, և իրենց ցոյց տուած բարեխիղճ երաշխաւորութեամբ մեծ գումարներ ապահովագրողաց կրնան վստահաբար զիրենք ներկայացնել. նաև իբր ապացոյց իրենց հաստատութեան, միայն հոս Հրդեհի ճիւղին համար մինչև ցարդ առուած Թասանին 20,000,000 Անգլիական Ոսկին կ'անցնի

ԾՈՎԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽՈ Անգլ. Ոսկի, 500,000 — ՄԱՐԻԹԱՅՄ — ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ Անգլ. Ոսկի 110,000

Ընկերութիւնս կ'ապահովագրէ շոգենաւուց և առագաստանաւուց մէջի ապրանքներն և դրամագրաւներն խիստ օգտակար պայմանաւ։ Գնոց և այլոց վրայ տեղեկութիւն առնուլ ուզողք կը դիմեն Ղալաթիա Մէհմէտ Ալի փաշա խան գ. յարկ թիւ 22 և 22 Ա. սենեակներն, առ ԳԱՌՆԻԿ Յ. ՍԵՐՕԲԵԱՆ։ Գործակալ Ն. Պոլսոյ մերձակայ գիւղք Ընկերութեան

ԻԼԱՆ ՊԱՊՐ ՍԵՐԱՍԷՔԻՐԻ

Ինչաթը ապքրիթէ իչին պէհէրի 2 մէթրո թուլընտա վէ 15 սանթիմ գուքրը տախիլիս նտէ միւպաեա օլունճադ 200 ատէտ տէօքմէ թիմուր պօրու միւնագասաբնդն մայրբնդն 5 ինճի չարչանսիկ կիւնիւ գարարը գաթիսի վէ Փէրտասը 100տէ 5 թէնգիլաթընդն գապուլը մուգարբէր օյտուղունա մէպնի թալիպ օլանլարդն ինչաթը ապքրիթէ տարէքսինէ միւրաճաաթ խյէմէլէրի իլան օլունուր։ Նօ. 38 2—3

Ինչաթի ապքրիթէ իչին թուէլմունագասա պէհէրի 32 փաս, ա թալիպի էօշտիրիտ թէնգարբուր դիէն գարար բրմիլը գարանիի թաչընդն մայխին 3 ինճի բաղար էրթէսի կիւնի գարարը գաթիսի Փէրտասը 100տէ 5 թէնգիլաթընդն գապուլը մուգարբէր օյտուղունտան թալիպ օլանլարդն ինչաթը ապքրիթէ տարէքսինէ միւրաճաաթ խյէմէլէրի իլան օլունուր։ Նօ. 39 2—3

Ինչաթի ապքրիթէ իչին միւպաեա օլունմադ իւզրէ միւնագասաեա դօնուլան 400 Քըչէք Հէլիկ ինկիլիզ չիմէնթ օսունուն նիսաբն 27 ինճի սալր կիւնիւ գարար գաթիսի Փէրտասի եւիպտէ պէշ թէնգիլաթընդն իհրաբը մուգարբէր օյտուղունտան թալիպ օլանլարդն ինչաթը ապքրիթէ տարէքսինէ միւրաճաաթ խյէմէլէրի։ Նօ. 37 3—3

COMP. RUSSE
DE NAVIGATION A VAPEUR ET DE COMMERCE
ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈՒԵԷՆԱՍԱՅԻՆ ԵՒ ԱՌԱՍՏԱՊԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Հրատարակեալ հրամանագրեր։

Թ. 26 9 Նաւեսարի ուղղանգիի հաստատ. Ժամ. 9 մինչև 11։
Թ. 27 9 Ալեքսանդրիայի հաստատ. մինչև 11 մինչև Փիրէեան համար։
Թ. 28 10 Սարատանի գետի Ռուս. Սուրբ Նիկոլայ եկեղեցիներ գրանցում։ Ժամ. 10։
Թ. 29/11 Սեւծովի ուղղանգիի հաստատ. Ժամ. 2ին մինչև մթնորէն։

Նպատակ — Ապրիլ 27/9. Իրն ոչ լրացեալ օրը կ պրէ-սեն գեղի Սարբոյ նաւահանգիստները մինչեւ ա. պեւորը Ղալաթայի մէջ պիտի հանգիստն Թրքերի Պէյլրպէյ, Իտեա, և Բոս-Սայիտ գաղղ չգրենա-ւին։ 2

ՀՈՒՍԱԿԱՆԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԵՒ ՄԱՐՍԻԼԻԱՅ Ա. ՌԱՆԳԷ ԵՒ ԸՆԿ.

Մարսիլիա և Պոնտոսի գիծ կանոնաւոր գնացք

«Սիրբասոյ» շոգենաւը, մայիս 9ին Մարսիլիա պիտի ուղեւորի իրիկուան ժամ 5ին։

Բարիզ Լիոն-Մարսիլիոյ երկաթի ուղեւորութիւնն ի միասին առնելով.
Ա. կարգ 245 Ֆրանք
Բ. » 175 »
Բաղալի և ասած ուղեւորութիւնն նաւուղղէրի, ուղեւորութեան և այլ տեղեկութեանց համար դիմել առ գործակատար ԹԻՄՈԹԷ ԲԸՂՈՒԼ
477 ՄոռՀանէ Ամիրէ Ֆ. անդ

Արտօնատէր Ս. ՏԱՄԱՏԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ԼՐԱԳՐՈՑ

«ՖՈՍՖԱԹԻՆ ՖԱԼԻԷՌ» ամենէն աւելի ճաշակելի և ամենէն յանձնարարելի դեղն է պզտիկ հասակի 6-7 ամեայ տղաքներուն։ Մանուկներ կամենան ուտել եան և ամման ամենը։ Որ գիւրացուցել ատամներու բուսնելը, կապտաւորի ոսկորներու բարեկ զարգացումը։

Փարիզ, Վիէնտրիա Ծառայողն և դեղագործները

PARIS

GRANDS MAGASINS DU

Printemps

NOUVEAUTÉS

Envoi gratis et franco

du catalogue général illustré, renfermant toutes les modes nouvelles pour la SAISON d'ÉTÉ, sur demande affranchie adressée à

MM. JULES JALUZOT & Cie
PARIS

Sont également envoyés franco, les échantillons de tous les tissus composant nos immenses assortiments, mais bien spécifier les genres et prix.

Envoi franco de port jusqu'à destination de toute commande de 50 francs payée par avance, pouvant être expédiée en un seul colis-postal.

Les envois qui ne peuvent être faits par colis postaux, sont expédiés franco Marseille ou, sur demande, *franco destination*, à partir de 100 fr. moyennant 5 % d'augmentation sur le montant de la facture. — Ces envois peuvent être expédiés contre remboursement

ԱՌԱՔՐՆ ԳԱՐԵԲԵՇԵՆԱՒԱ
Սրճենի Մարէնս, Կ. Պոլսոյ և Օրնեայի գիլա

ԹՈՒՄԱՍՕՒԼՍԸՆ ՕՐԱԴԻՐԵՒՆ

Անուանք	Թիւեր	Անուանք	Թիւեր	Անուանք	Թիւեր
Ալեպոյ	2000	Գյումիւշխանէ	1600	Բալքրան	3200
Անգէրա	3000	Սարիւէլա	5500	Բանտէր	1700
Ադաբազար	5500	Սիգատաս	2200	Բուրսա	1500
Ադէն	2300	Կոլոս	1300	Բոլու	1000
Աֆիոնգարահիսար	3000	Կոնիա	2200	Գեռնիգա	2800
Զանսիպար	3000	Հիրա	2000	Դիարբեքիր	4400
Զորլուլու	1200	Մարաշ	3500	Գիւմիւշգէ	3200
Զարա	2000	Հիսարճիք	1000	Էրզրում	3000
Զանգիզարտ	2000	Մանիսա	1200	Բուրսա	3500
Գէլիբոլու	2000	Մարաշ	3500	Թրապիզոն	3500
Գալաթիա	2000	Բուրսա	4000	Բայբուրդ	4000
Գալաթա	4000	Գէրէլի	2000	Խոնգիլանգ	5200
Գաբա	2000	Գրանիկ	2000	Սամսոն	2000
Դարտ	2700	Սարի	2000	Սիվաս	2000
Զէյթաղ	5500	Լարիսա	2000	Օրնէնտա	4300
Գէմլիք	1500	Լեռնարար	4500	Թրէբիզոնտ	3000
Գիւլբաղչա	2400	Մինասա	3000	Փուրսա	1200
Տիրա	2500	Ադրա	1500	Փոլիսա	2800
Տոմիզա	2500	Մարգինա	4300	Քարթիրոս	900
Տուրբ	4800	Մարաշլիր	6500	Ուրֆան	5000
Տրաբզոն	2100	Մերս	3000	Վոլթուրնա	5000
Իզմիրան	2800	Մուդրին	3100	Եմրա	3600
Իզմիրբաղչա	3000	Նէրս	2000	Զէյթուն	1000
Էլէթրա	3200	Օղլանա	3000	Տիմիսիրեան	200
Էրբաա	2600	Թէլլօ	5000	Զբմիրա	200
Իզալբան	800	Օգրանա	4500	Զէրբ	140
Տիրա	700	Գագա	2000	Թոռքիա	120
Էնիբազարի Մանարբ					8000
Էնիբազարի Մանարբ					8000
Լազբրդի Մանարբ					8100

Գրանցեալ հասարակաց գրքերու Կ'ընդունուի Գիմեր առ Ֆ. ՀԵՒԱ ԵՒ ՈՒԻԹՕ Գաբէնոյեան
Թիւ 17-18. Փիւշիւք Միւլէթ խան, Ղալաթիա
293

Ս ՊՕՆ ՄԱՐՇԷ

ՆՈՐԱՁԵՒՈՒԹԻՒՆՔ
ՎԱՃԱՌԱՏԱՆ ԱՐԻՍՔԻՏՏ ՊՈՒՍԻԿՕ
ՓԱՐԻԶ

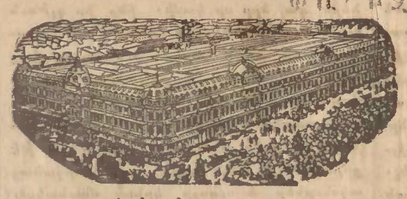

Վաճառատան դրսի երեսը

ՊՈՒՍԻԿՕ ՎԱՃԱՌԱՏԱՆԻ ԱՇԽԱՐՀԻ ԱՄԷՆ ԿՈՂՄԷ ԱՌԱՔՈՒՄԵՐ ԿԸ ԿԱՏԱՐԷ ԵՒ ԱՄԷՆ ԼԵԶՈՎ ԿԸ ԹԵՂԱՏՒՒՆ։

ԱՆԻՆ ՄԱՐՇԷ ՎԱՃԱՌԱՏԱՆԸ ԱՇԽԱՐՀԻ ԱՄԷՆ ԿՈՂՄԷ ԱՌԱՔՈՒՄԵՐ ԿԸ ԿԱՏԱՐԷ ԵՒ ԱՄԷՆ ԼԵԶՈՎ ԿԸ ԹԵՂԱՏՒՒՆ։

Պատրաստ նիւթերու ցուցակները, նմոյշները, ալպոմներն ու օրինակները ձրիապէս կը ղրկուին խնդրողաց։

ՊՈՆ ՄԱՐՇԷ վաճառատունն աշխարհի ամէն կողմն առաքումներ կը կատարէ և ամէն լեզուով կը թղթակցի։

Ան առաքումներ որը կրնան թղթատարական հակերու միջոցաւ կատարուիլ, առանց փոխադրութեան ծախքից կ'ընդունի ոչնչան հակերով որքան 60 անգամ ֆրանք որ կը պարունակէ կանխիկ վճարուած յանձնարարութիւններու համար 100ին 3 և 7 առ. 100 անոնց համար որոց ստակը ապրանքը ղրկուելէն ետքը կը վճարուի։

Պարտաւորութիւնքնին ընդդեմ հրդեհի կապահովեն ամէն տեսակ մեքենք, կահ, ապրանք, ի Պոլիս և ի շրջակայսն, ինչպէս և նաւերը նաւահանգստին մէջ։ Վնասի ատեն արագ և խղճամիտ վճարում։

Տեղեկութեանց համար դիմել առ գործակալութիւնն ընկերութեան, 1 և 2 Իզզէթ փաշա խան, Ղալաթիա։

Զեղչեալ գներով
Նէրսէս-Յարութիւն
564 ՊՈՆՏ, ՍԷԼԼԷՐ ԵՒ ԸՆԿ.

ՄԵԾ ԳՈՐԾԱՐԱՆ

Թիթեղեայ ամէն տեսակ տուփեր և այլ կահք, կը շինուին խիստ վայելուչ և դիւրագին։

Մեծաքանակ յանձնարարութիւնք փութով կը կատարուին։

Պահէ-Գարու, Բասիմ Բաշա խանի դէմն։
512 18—20

ԴՐԱՄԱՏՈՒՆ

ՍՏԵՖԱՆՈՒԻ Կ. ԲԵԶՄԱՋՕՒԼՈՒ ԵՒ ԸՆԿ.

Գ-ԼՊԻ, Մ-ՈՒԹ ԽԱ, Վայլոս Խան Թիւ 2

Մեր դրամատունը կ'ընդունի առևտրական կամ տեղական առևտրական ամէն ձեռնարկ ի մայրաքաղաք և օտար երկիրներ, յոյժ նպաստաւոր պայմաններով բաժնեթուղթի վրայ փոխատուութիւնք գանձմունք ստ. և յօտար երկիրս, վճարում տոկոսի կարոնները և պանքնոտներու, ի հրատարակ տոմսեր կը յանձնէ մեծ փոքր Ցուհատանի, Ռուսական և Թուրքիոյ վրայ։ Եւրոպական ազատութիւնքնին երաշխաւորեալ վիճակագրութիւններու պարտաթուղթեր թէ կանխիկ թէ ամսական 20ին 100 դրչ. վճարումներով։ Եւ ամէն դիւրութիւնք յատուկ ոգոյ վիճակագրութեանց։ Եւ շահերու գանձման քանդրոնին ի տարեւ. նշանակեալ պարտաթուղթերն ամէն դեղ առ ալին վճարումն ակը կ'ընդոյ պարտաթուղթին պարտան գրով մը որուն կը միանայ պարտաթուղթին թիւը կրող նամակ մը։ Ասոր թուականին կրնան ունք կու ենն յ ամէն վիճակութիւնս։ Ամէն տարի բանակ ունի իր շահած գումարին ամրոյչական վճարման։ Փոխած բաժնեթուղթին տոկոսներ գնողին կը փոխարկեն առանց վճարումն խիստ։ Եւ ներքոյ է պարտիկ բոլոր առուտրականին որ յատուկ կուգայ պարտաթուղթեր գնելու այ միջոցն այն անձանց համար որք ամիսք փոքր գումարներ ունին տրամադրելու։ Եւ որք օգտակարագոյն և երաշխաւորութեամբ կարողանն ի կեր առնուլ իրենց փոքր խնայողութիւնները։ Յոյս ունենալով հարատութիւն չունել առանց զգուշութեան։ Մեկ միջոց կարենալով ամիսը 20ին 100 դրուշ տարամարելի ընել պարտաթուղթերու գնման համար, առանց վնասու, նոյն իսկ եթէ բանքը նպաստաւոր չըլլայ ժամանակ մը եւ ոչ կը տրիացուի տոկոս բերող պարտաթուղթի մը, 200ին 500 ֆրանքի դրամագլխոյ մը։

387

ՊԱՐՏԱԳՈՒՂԹԵՐ	Տարեկան վճարման-ամսեանց թիւրը	Մեծ թիւերուն գումարը	Գրաւորդին տարեկան վճարումը	
Յունաստանի Ազգ. Պանքան 4 %	3	թիւ 27, ֆր. 300,000	ֆր. 16	դրչ. 100
Ֆրէտիթի Լիմոնլիք որ Ֆրանս 3 %	6	,, 591, ,, 1,060,000	,, 15	,, 100
Ամբուէնս քօմփիտիսյ փարիզ 3 %	4	,, 352, ,, 1,500,000	,, 12	,, 100
Քանտի Ֆոնտիէ եգիպտական 3 %	12	,, 312, ,, 1,500,000	,, 7.50	,, 50
Քանտիէ Լիմոնլիք որ Ֆրանս անտոկան	2	,, 444, ,, 314,000	,, 7.5	,, 20
Ամբուէնս Ֆոնտիէրիալ Ֆրուսէ բաղաքին	6	,, 141, ,, 295,000	,, 2.50	,, 20
Սամ. պարտաթուղթի անտոկան	6	,, 300, ,, 3,600,000	,, ...	,, 20

ՇԻՐՔԻՏԻ ԽԱՅՐԻՅԻ

ԿԻՐԱԿՆՕՐԵԱՅ ԺԱՄԱՆԱԿԱՑՈՒՑԱ

1893 ԱՊՐԻԼ 15 ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ ՕՐԸՆ ՍԿՍԵԱԼ ՄԵՆՋԵՒ ՄԱՅԻՍ 49

Վաղորդին Յ.Ընդ. ընթերցանութիւն

11 30 Պեղեր Ա.Ընդ. Գարուչ. Օրթաք. Պէշիկ
11 40 Եկեղ. Մեզ. Պէշիկ. Թաքսիմ. Եկեղ. Մերկ. Ի. Հիսար Պեղեր Ա.Ընդ. Գարուչ. Օրթ. Պէշիկթաշ
11 30 Գարա. Ամանք. Զէնկել. Պէշիկ. Գարուկ.
11 45 Պէյգոզ Բաշաղ. Զուպգ. Գանմ. Ա. Հիսար Գանամ. Վանիք. Զէնկ. Պէյլ. Պուզգ.
12 40 Պէյգոզ Բաշաղ. Եկեղ. Գանքրմ. Գոյամ Ի. Ա. Հիսար Գանամ. Ամանք. Ամանամ. Զէնկիք Պէյլ. Օրթաք. Գոգ մ. Իսանիսարաղ Պէշիք Գաղաթաշ
1 45 Եկեղ. Մեսար. Պեղեր Թաքսիմ Եկեղ. Խթ Մերկեր. Ի. Հիսար Պեղեր Ա.Ընդ. Գարուչ Օրթաք. Պէշիքթաշ.
2 — Եկեղ մանկական Մեքարաբանու. Պեղեր. Թաքսիմ. Եկեղ. Մերկ Ի. Հիսար Պեղ. Ա.Ընդ. Գարուչ. Օրթ. Պէշիկ.
1 15 Ի. Ա. Գավգ Եկեղ. Մեզար. Պեղեր. Թաքսիմ Պ.Յոզ Ի. Պաղէ Զպուգլու Գանմ Ա. Հիսար Գանամ. Վանիք. Զէնկ. Պէյլ. Գուզկ. Պէշիկ.
2 45 Եկեղ. Մեզար. Պեղեր. Թաքսիմ. Պէյգոզ Ի. Պանտէն Զուգուզլ Գանմ. Ա. Հիսարգիսա Վանիքեր Զէնկ. Պէյլ. Գուզկ. Լուսա.
3 5 Եկեղ. Մեզար. Պեղեր. Թաքսիմ. Եկեղ. Սիթէն. Մերկ. Պիսամ. Ի. Հիսար Պեղեր Ա.Ընդ. Գուզ. Օրթաք. Պէշիք.
4 15 Եկեղ մանկական Մեքարբ. Պեղեր. Թաքսիմ. Եկեղ. Ս Բէր. Մերկ Պիսամ Ի. Հ. Պեղեր Ա.Ընդ Գուզ. Օրթաք. Պէշ. Ի.
4 30 Պէյգոզ Բաղչեմ. Զպուգլ. Գանմ. Ա. Հիսար Գանամիլի Վանիք. Զէնկ. Պէյլպ. Գուզկ. պէ Ի.
5 45 Եկեղ. Մեզար. Պեղեր. Թաքսիմ. Պէյգոզ Եկեղ. Սիրեն. Մերկ. Պիսամ. Ի. Հիսար Պեղեր Ա.Ընդ. Գուզ. Պէյլպ. Օրթաք Պէշիքթաշ
7 — Մերգեր. Ի. Ա. Հիսար Գանամ. Ա.Ընդ. Զէնկ. Պէյլպէկ. Օրթաք. Գեզգեմ. Պէշիք. Իսակ.
7 — Եկեղեմ Մեզարպ. Պեղեր. Թաքսիմ. Պէյգ. Բաղչեմ. Եկեղ. Մերկ Գանմիլ. Ի. Ա. Հիսար Գանամիլ. Ա.Ընդ. Զէնկել. Պէյլ. Օրթաք. Գուզկ. Պէշիք. Իսակ.
7 45 Ա. Ի. Գավ. Եկեղեմ. Մեզպ. Պէշիք. Թաքսիմ. Եկեղ. Մերկեան. Ի. Հիսար Պեղեր. Ա.Ընդ. Գուզ. Օրթաք. Պէշիկ.
8 45 Եկեղեմ. Մեզարպ. Պեղեր. Թաքսիմ Պէյգոզ Բաղչեմ. Զուպ. Գանմ. Ա. Հիսար Գանամ Վանիք. Զէնկ. Պէյլ. Գուզկ. Իսակ.
9 — Եկեղեմ. Մեզարպ. Պեղեր. Թաքսիմ. Եկեղեմ Սիրեկեա Պէյգոզ. Ի. Հիսար Ա.Ընդ Օրթ. Պէշիկ.
10 10 Եկեղեմ. Մեզարպ. Պեղեր. Թաքսիմ Եկեղ. Մերկ. Ի. Հիսար Պեղեր Ա.Ընդ. Գուզ. Օրթ. Պէշիք.

Կէսօրէն Յ.Ընդ. ընթերցանութիւն

1 15 Հէշիա. Օրթաք. Գեզգ. Ա.Ընդ. Պեղեր Ի. Հիսար Պզտիկ. Մերկ. Եկեղ. Թաքսիմ. Պէշիք. Մեզպ. Եկեղեմ.
1 15 Պէշ. Ամանք. Գրբ. Ա.Ընդ. Պեղեր Ի. Հ. Մերկ. Եկեղեր Գրպ Պեզ. Մեզ. Եկեղեմ Հայլեր
3 15 Պեղեր Օրթաք. Գուրուչ Ա.Ընդ. Պեղեր Ի. Հիսար Մերկ. Եկեղեր Թաքսիմ. Պէշիք. Մեզարպ. Եկեղեմ.
2 45 Իսակ. Գուզկ. Պեյլեր. Զէնկ. Վանիք. Գանամ. Ա. Հիսար Գանամ. Զուպգ Բաղաղ Զէնկ Պեյգոզ
3 35 Գանամ. Իսակ. Պեղեր. Գուզկ. Օրթ. Պեյլ. Զէնկելեր. Ա.Ընդ. Գանամ. Ա. Ի. Հիսար Գանամիլ. Մերկ. Եկեղեր. Բաղաղ. Պեյգ. Թաքսիմ. Պեղեր. Մեզարպ. Եկեղեմ.
4 30 Պեշկեկ. Օրթաք. Գուրուչ. Ա.Ընդ. Պեղեր Ի. Հիսար Մերկ. Սիրեկեա Եկեղեր. Թաքսիմ. Պեղեր. Մեզարպ. Եկեղեմ.
5 15 Իսակ. Պեղեր. Օրթ. Գուրուչ. Ա.Ընդ. Պեղեր Ի. Հիսար Մերկ. Եկեղեր. Թաքսիմ. Պեղեր. Մեզպ. Եկեղեմ. Ի. Ա. Գավգ
5 20 Իսակ. Պեղեր. Գեզգեմ. Օրթաք. Պեյլերպէյ Զէնկելեր. Ա.Ընդ. Պեղեր Գանամիլ. Ա. Ի. Հիսարդը Գանամ. Մերկեան.
6 — Գանամ. Պեղեր Օրթաք. Ա.Ընդ. Պեղեր Ա. Ի. Հիսար Մերկ. Եկեղեր Պեյգոզ Թաքսիմ. Պեղեր. Մեզարպ. Եկեղեմ.
— Պեղեր. Իսակ. Գուզկեմեզ. Պեյլեր. Զէնկել. Ա.Ընդ. Գանամ. Ի. Հիսար Պեղեր Գանամ. Եկեղեր. Թաքսիմ. Պեղեր. Մեզարպ. Եկեղեմ.
8 30 Պեշիքթաշ Օրթ. Գուրուչ. Ա.Ընդ. Պեղեր Ի. Հիսար Մերկ. Եկեղեր. Թաքսիմ. Պեղեր. Մեզպ. Եկեղեմ.
9 0 Պեշիկ. Օրթաք. Ա.Ընդ. Գանամ. Ի. Հիսար Պեղեր. Գանամ. Եկեղեր. Պեյգոզ. Թաքսիմ. Պեղեր. Մեզարպ. Եկեղեմ.
10 5 Գանամ. Գուզկ. Պեյլեր. Զէնկ. Վանիք. Գանամ. Ա. Հիսար Գանամ. Զուպգ. Բաղաղ. Պեյգ. Մեզարպ. Ի. Ա. Գանամ.
10 — Գանամ. Պեղեր. Իսակ. Գուզկ. Պեյլ. Զէնկելեր. Գուրուչ. Ա.Ընդ. Գանամ. Ա. Ի. Հիսար Գանամիլ. Մերկ. Եկեղեր. Լուշաղ. Պեյգոզ
10 20 Պեշիքթաշ, Օրթաք. Գուրուչ. Ա.Ընդ. Պեղեր Ի. Հիսար Պեյգոզ. Մերկեան Սիրեկեա Եկեղեր Թաքսիմ. Գուլյեր Մեզարպ. Եկեղեմ.
11 10 Իսակ. Գուզկ. Պեյլեր. Զէնկ. Վանիք. Գանամ Ա. Հիսար Գանամիլ. Բաղաղ. Պեյգ.
11 20 Պեշիք. Օրթաք. Ա.Ընդ. Պեղեր Ի. Հիսար Մերկ. Եկեղեր. Թաքսիմ. Պեղեր. Մեզարպ. Եկեղեմ.
11 30 Պեշիք. Գուզկ Օրթ. Պեյլեր. Զէնկ. Վանիք Պեղեր.
12 15 Պեշիք. Օրթաք. Գուրուչ. Ա.Ընդ.

L'UNION

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ ԵՒ ԿԵՆԱՑ

Հաստատեալ ի Փարիզ, իւր կեդրոնավայրն, Պանք փողոց, 15

ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ

33

ՀՐԴԵՀԻ ԾԻՒՂ
ՀԻՄՆԵԱԼ 1828ԻՆ

Դրամագլուխը	Ֆր. 10,000,000
Պահեստի դրամ	» 6,700,000
Գանձելի ապահովագին (Բոնֆ)	» 63,770,000
1890ի հասոյթք	» 15,000,000
Հրդեհի ՀԱՍՈՅՈՒ վճարուած	» 160,570,000

Պ. Պ.
Ա. Տ'ԷՅԹԹԱՆ, նախկին երեսփոխան, Նախկին վարիչ Ֆրանսական Պանքայի, Նախագահ Ֆրանսական Հարաւային երկաթուղեաց ընկերութեան, ՆԱԽԱԳԱՀ
Ս. ՄԱԼԷ, Մալէ Եղբարց Դրամատունէն, Նախագահ «Բարի-Լիան-Մէտիթերրանէ» Եր կաթուղեաց ընկերութեան, Նախագահ Օսմ Կայս. Պանքայի, ԴԵՊ-ՆԱԽԱԳԱՀ ԻՒՆԻՈՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ։
Թ. ՕՏԷՈՒ, Նախկին դրամատեր. Նախագահ Վիէյ Մոնթանեքի և Էքինարի ածխահանաց ընկերութեան։
ՀԻՄՊԼ, Նախագահ Մէլիւզինի Տրամային Ազատոհովագրական ընկերութեան։
ԴԵՊԻ ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ } Պ. Պ. ՇԱՌԼԸ ՌՕՊԼԻ. Նախկին պետական խորհրդական, ՏՆՕՐԷՆ
Պաուլ Թ. ՍԸՌԻԶ, Նախկին երկաթական քննիչ, ԴԵՊ-ՏՆՕՐԷՆ

Պ. Պ.
Ս. ՀԻՅՄԱԸՆ, Հօթինկեր և Ընկ. դրամատեարց տունէն։
Թ. ՄԻՇՕ, Նախկին Նախագահ Սենի Ռեւուտրական Գատարանին, վարիչ Ֆրանսական Պանքայի, վարիչ Ֆրանսական Հիւսիսային երկաթուղւոյն։
Հ. ՄԻՐԱՊ, Մերապ Բաքար, Բիւբարի և Ընկ. դրամատեարց տունէն։
Ա. ԹԻՒՐՆԷՍԸՆ, Լանտի երկաթուղեաց Ընկերութեան վարիչ։
Ա. ՎԷՐՆ, Վէրն և Ընկ. դրամատեարց տունէն, վարիչ Ֆրանսական պանքայի, տեսուչ Ֆրանսական Հիւսիսային երկաթուղեաց ընկերութեան, վարիչ Օսմ. պանքային։
ԿԵՆԱՑ ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ } Պ. Պ. ԱԼՖԻՐ ՖՈՒՆ, Տնօրէն
ԷՕԺԷՆ ԼԷ ՍԷՆ, Դեր-Տնօրէն

ԿԵՆԱՑ ԾԻՒՂ
ՀԻՄՆԵԱԼ 1829ԻՆ

Դրամագլուխը	Ֆր. 10,000,000
Պահեստի դրամ.	» 93,8
Կենաց համար վճարուած	» 59,000,000
Ապահովագրեալ գումարը	» 243,580,000

Ընկերութեան դրամատեարք ի Կ. Պոլիս. ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆՔԱ

Մանրամասն տեղեկութեանց համար դիմել առ Մասնաւոր Տնօրէնն Կ. Պոլսոյ, ՍԻՄՈՆ ՔԱՅՍԷՐԼԵԱՆ, կալաթա, Մահմուտիէ փողոց, Քամանտո Պանգայի դիմաց, Երամեան խան, Թիւ 2